

## LIETUVIAI BĖGA Į KARALIAUČIŲ

Pasakoja du vokiečiai, atvykę iš Karaliaučiaus

Iš dviejų liudininkų, kuriems teko būti Karaliaučiuje, patirta tokių žinių:

Vienas pareiškė, kad iš vokiečių, kurie jam pačiam buvo pažįstami, jis tegalėtų suminėti Karaliaučiuje tik 23. Išnykusių vokiečių vietoje esą atgabenta daug žmonių iš Rusijos. Atgabenta tiek, kad nuo 1951 gyventojų skaičius mieste dvigubai paaugęs. Rusų esą 164,000. Atgabenta taip pat apie 20,000 kalmukų iš stepių pietuose nuo Stalingrado. Esą ir iš kitų tautų.

Kitas iš Karaliaučiaus pasakoja, kad paskutiniu laiku daug jaunimo atvyksta į Karaliaučių ir iš Lietuvos bei Latvijos. Jie pasakoja, kad iš savo ūkių jie turėję pabėgti, kai buvo įvesti kolchozai.

Karaliaučiaus aikštėse dabar tikro rusiško miesto vaizdas, kada atgabentieji gyventojai su rusiškom kepurėm ir nudėvėtais veltiniais pardavinėja arkliena, daržoves, saulėgrąžų aliejų, lėkštes, šaukštus.

Valdžios krautuvėse maisto kiekis visada ribotas. Gali gauti j valias tik degtinės. Ką geresnio norėdamas pirkti, turi kreiptis į juodąją rinką.

Griuvėsiai iš miesto jau pašalinti, bet namai neatstatyti. Atgabentieji gyventojai sukimšti į barakus. Gatvėse išraustos granatų duobės paliktos neuzaisytos, ir kariuomenės automobilių kantriai suka aplinkui. Vienas tiltas per Pregliaus upę ilgą laiką buvo paliktas be turėklų. Daugelis nusigėrusių nuropojo į upę. Tik

### PIJUS XII

išvyko į vasaros rezidenciją Castel Gandolfo — 15 mylių nuo Romos.

### PAINUS KLAUSIMAS

Graikijoje užs. reikalų ministerijoje guli raštas 22 metų merginos, kuri prašosi priimama į diplomatinę tarnybą. Nėra įstatymų, kuris draustų moterim dalyvauti diplomatijoje. Bet yra įstatymas, kuris reikalauja, kad į diplomatus būtų primami tik tie, kurie yra atlikę karinę tarnybą, o moterys į ją nepriimamos;

### IR LAIKAS NENUSLEPIA

Washington 70 metų John Gilbert, kiek nusigėręs, susipešė. Teismas nubaudė jį 10 dol. Bet viešumoj iškiles Gilbert vardas sudomino FBI, kuri susėkė, kad Gilbert kitados vadinosi John Zuzag, kuris 1912 susiginčijęs savo priešininą pašovė į ranką. Teismas tada jam davė 12 metų. Dvejus metus nuteistas atsėdėjo ir pavyzdingai elgėsi. Jam leido tada sykj net meškerioti. Bet išėjo žvejoti ir dingo. 1917 jis stojo į kariuomenę John Gilbert vardu. Kariuomenėje elgėsi labai gerai; išsitaravo seržanto laipsnį. Pasitraukė iš kariuomenės tik 1947, gaudamas pensiją.

Tas nelaimingas atsitikimas iškėlė jo seną nusikalimą aikštėn, ir dabar bus perduotas Kalifornijos teismui.

### IR ASTROLOGAI POSEDZIAUJA

Strasburge, Prancūzijoje, tarptautinis astrologų kongresas truko 8 dienas. Tie žvaigždžių kelių aiškintojai visi skelbė, kad 1955 jau "galbūt", o iki 1955 "tikrai" pasaulį ištiks didelės krizės.

kai nudardėjo visas sunkvežimius, tada buvo įtaisyti turėklai.

Blogiausia esą, kad visame mieste yra tik viena ligoninė. Rusai gydytojai skundžiasi, kad jie neturi medikamentų, ypač narkozės vaistų.

Pilies didžioji salė vartojama kareivių klubui.

Statyba eina daugiausia uosto srityje, kuri atitverta aukšta lentų tvora. Kas ten tiksliai daros, niekas nežino. Iš uosto buvo pastatytas dvejų bėgių rusiško platumo geležinkelis Kuršių Neringos link. Į užrašų uosto sritį neleidžiami nė sovietiniai kareiviai be specialaus rašto. Tik maži plyšiai yra palikti priėti prie jūros išsimaudyti.

Geležinkelio susisiekimas iš Karaliaučiaus nuo 1946 nėra pagerėjęs. Jis tikriausiai blogesnis negu pačioje Rusijoje. Iš Karaliaučiaus iki Gumbinės reikia važiuoti mažiausiai ištisą dieną.

Karaliaučiaus apylinkėse miškai labai iškirsti. Liudininkui teko matyti tarpas tarp Karaliaučiaus ir Labguvos, ten ištisai belikę skynimai, kurie iš tolo atrodo, kaip javų dirvos. Ūkių namai visai apgriuvę.

## Londono lenkai laimėjo kovą dėl žmogaus, kuris ieškojo Anglijos globos nuo komunistinio režimo

London 17 d. Londono pasaulio dėmesį patraukė kova dėl vieno žmogaus tarp kom. Lenkijos laivo ir Londono policijos.

Uosto darbininkai, iškraudami laivą, pastebėjo pasislėpusį žmogų, kuris nusilpusiu balsu pasisakė esąs Antoni Klimovič ir paprašė pakviesti anglų policiją ir suteikti jam azylį. Jis

## Amerikos dabarties klaidas dėsto Rhee

Pietų Korejos prezidentas Rhee liepos 31 žurnalistam pareiškė, kad Korejos nebuvo galima sujungti dėl Amerikos "trumparegiškos politikos". Korejos kariuomenė nebūtų paklausiusi įsakymo neperžengti Yalu upės, bet Amerika — sakė Rhee — davė Korejai pažadą sujungti Koreją ne ginklu, bet derybų priemonėm. Ir to pažado neįvykdė. "Mes bendradarbiauome su Amerika, bet tai baigiasi dabar su Ženevos konferencijos nepasisekimu. Ateities derybos bus nesėkmingos, ar jos būtų Panmunjome ar Ženevoje ar kitur."

Rhee priminė atvirai, kad JAV vyriausybės politika visada buvo "trumparegiška" ir neįžvelgė pavojaus pasaulinio komunizmo, kurio pagrindinis siekimas dabar yra sugriauti Amerikos sistemą. "Išėjimą dėl to girdėjote jūs ir girdėjo jūsų tėvai, bet jūs nekreipėte dėmesio."

### ORAI IŠEJO IŠ TVARKOS

Italijos šiaurėje jau reiškiasi šalnos. Orai a tšalo kaip niekad anksčiau.

Afrikos ekvatoriuje oras atšalo iki 48 Fahrenheito.

Persijoje lietūs taip patvindė upes, kad 150 asmenų prigėrė, apie 400 esą sužeistų.



### John garsėja

Vokietijos buv. saugumo policijos viršininko John afera vis didėja. Atvykęs į Vokietiją garsus švedijos kriminalologas Soederman iškėlė faktų, kurie leidžia įtarti, kad John jau senai buvo sovietų agentas. Tuos pačius pranešimus jis pateikdavęs savo vyriausybei ir pasiūdavęs j rytus.

Esą jo pagalba ir Anglijos diplomatai Burgess ir MacLean perbėgę pas sovietus. Vokietijoje pro Tiuringijos sieną.

## Prancūzija ieško ramybės ir Afrikoje

Prancūzijos min. pirm. Mendes France, pasirašęs paliaubas dėl Indokinijos, dabar ėmėsi tvarkyti Afrikoje savo protektoratų Tuniso ir Maroko reikalus. O ten pasidarė ypač birželio mėn. karšta prancūzų kolonistam ar jų šalininkam: siaučia nuolatinis teroras. Panašiai kaip prieš anglus Kenya Mau-Mau, prieš prancūzus siautė Indokinijoje, prieš anglus Malajuose.

Po vyriausybės posėdžio Mendes - France nuvyko liepos 31 į Kartaginą Tunise ir Tu-

niso bejui (valdytojui) pareiškė, kad Prancūzijos vyriausybė pasiryžusi duoti Tunisiui visą autonomiją, savivaldą vidaus reikalais. Tai reiškia, kad Tuniso vietiniai gyventojai gali rinktis parlamentą ir pagal jo nutarimus tvarkytis. Lig šiol bejus taip pat galėjo leisti potvarkius. Tačiau juos turėjo tvirtinti jo vyriausybės sekretorius, kuris yra prancūzas. Mendes - France pareiškimu, tik karinius ir užsieniinius reikalus Prancūzija pasilaikysianti savo rankose.

Tuniso vyriausybė — dėstė

liuau Mendes - France — susitars su Prancūzijos vyriausybe dėl prancūzų kolonistų teisių apsaugojimo. Lig šiol tie kolonistai turėjo privilegijų ir buvo priešingi, kad valdymo teisės iš prancūzų rankų būtų perleidiamos vietiniam gyventojam.

Tačiau prie tokių reformų bus prieita tada, kai pasiliaus teroras. Kitaip Mendes - France grąsino atgabenti daugiau ka-

riuomenės ir imtis drastiškų priemonių.

Tunisas Prancūzijos protektorate yra nuo 1881, o Marokas nuo 1912.

Panašus autonomijos projektas numatytas ir Marokui. Tokiu būdu Prancūzija nori užsitikrinti sau ramybės, kad viduje sustiprėtų. Panašiai kaip Anglija, pasitraukdama iš Egipto ir žadėdama autonomiją Kipro salos gyventojam.

## Amerikos rezervai karui su Sovietais

JAV apsaugos sekretoriaus pavaduotojas John Hannah liepos 31 paskelbė, kad vyriausybė paruošė planą karo tarnybai tinkamų jaunų vyrų rezervui sudaryti. Reikia turėti — aiškino Hannah — užtenkamai rezervų galimam karui su Sovietais.

Po metų kariuomenė turės 3,047,000 vyrų, arba 232,000 daugiau, nei Pentagono buvo iš pradžių suprojektuota. Pertek-

lius ypačiai būsiąs naudingas laivynui ir marinam, nes Pentagono manymas, kad iš Korejos bus galima vyrus atšaukti, pasirodė klaidingas.

Dabar paruoštų atsargų esą 3,055,890 vyrų, kuriuos pavojaus metu galima būtų tuojau mobilizuoti. Kitus 750,000 dar netarnavusių vyrų galima būtų pašaukti per 6 mėn., kilus karui.

Naujų rezervų paruošimas metam atsieis 1,5 milijardo dol. Visas planas įvykdomas per trejus metus. Jis bus pateiktas Kongresui.

### UZ/NEUTRALUMA

Sen. Knowlandas, daugumos lyderis, pareiškė, kad jis stovės už santykių nutraukimą su Sovietais ir jų satelitais, jei bus dar vienas incidentas prieš amerikiečius ir sovietai neduos satisfakcijos.

### CHIANG KAI-SĖKAS SKANDINA

Nacionalinės Kinijos laivai po ilgos kovos su komunistų laivynu, nuskandino vieną komunistų karo laivą, kitą sužalojo 160 mylių nuo Šanchajaus.

• Brazilija, spėjama, kavą atpigins. Dabartiniu metu pardavimo kaina iš 68 en pašokusi iki 87.



HOUSTONE, Teksaso mieste, kuris tik šiomis dienomis pasiekė milijoną gyventojų, potvynis užliejo daug namų.

## Amerikos praities politikos klaidos

G. F. Kennan, buvęs Amerikos atstovas Maskvoje, laikomas ekspertu Rusijos reikalais, Vokietijoje, Frankfurte, turėjo pranešimą apie Amerikos užsienių politikos klaidas 1935-45.

Tą laikotarpi Kennan minėjo kaip pragaištingiausią Amerikos politikoje. Esą Rooseveltas niekad Sovietų tinkamai nesu-prato. Jis Sovietų nedavertino ir Stalino totalizmo nemokėjo teisingai pastatyti šalia Hitlerio totalizmo. O amerikiečių ekspertų tās reikalais jis ne-

klaušė. Jau trisdešimtaisiais metais atstovas Bullit įžiūrėjo, kad bolševizmas yra didysis pavojus visam pasauliui. Kai Bullit 1937 atsistatydino, nesutardamas su Ržoseveto nuomone apie Sovietus, pastarasis jį laikė savo politikos priešininuku. Rooseveltas panaikines valstybės departamente net Rusijos skyrių, kai tas per aštirai ėmė svarstyti Rusijos reikalus. Amerikos ekspertai vel-tui nurodinėje Sovietų S-gos kėslus bei užmačias ir tada, kai jai buvo duodama Amerikos karinė pagalba.

## NAUJI PUOLIMO IR NAUJI APSIGYNIMO ŽYGLIAI

Vakarai neužkibo ant Molotovo meškerės Vokietijai neutralizuoti • Anglai ir Prancūzai "trumpina" saugumo linijas Afrikoje.

Davęs smūgį ir priešininą apsvaigines, Molotovas rengia naują, kol priešinininkas dar neatsipeikėjo. Dar nespėjęs apsidžiaugti Ženevos laimėjimais, Molotovas tuojau pasiūlė Vakaram naują konferenciją Europos saugumui sukurti. Nenumatė nei vienos nei laiko, bet pažymėjo, kad kom. Kinija joje būtų "tik stebėtoja."

Toje konferencijoje Molotovas norėtų galutinai palaidoti europinio saugumo bendruomenę ir jos vietoj neutralizuoti Vokietiją — taip kaip Ženevoje buvo neutralizuotos Vietnamo, Laos, Cambodija valstybės. Kaip Vietnamas buvo padalytas, taip Europoje turėtų būti padalyta Austrija.

Prieš tokią konferenciją aiškiai pasisakė Amerika. Bet

Molotovas buvo nustebintas, kad ir Prancūzija pasirodė santūri. Jos vyriausybė davė suprasti, kad be pasitarimo su Amerika ji nieko tuo reikalu nedarysianti, Prancūzų manymu, lengviausiai palenkiamia tokiai konferencijai būtų Anglija.

Vokietija, kurios kailiu prekiaujama, dėl konferencijos — nevieninga. Kiek vyriausybė yra jai priešinga, tiek opozicija, socialdemokratai, stoji už konferenciją. Jie nori žaisti tarp dvejų ir derėtis, katras daugiau duos.

★ Vakariečiai dar nėra galutinai atsipeikėję po Ženevos, naujumi energingiem planam ir ofenzyvai. Dar ieško nesek-

mės kaltininkų. Prancūzai, kurie jaučiasi, kad j juos amerikiečių pirštai taikomi, net ir nekaltinami atsikerta: mes su Indokinija nepadarėm nieko daugiau, kaip tik tiek, kiek jūs padarėt su Koreja...

Tačiau ir vakariečiai yra paskubinti anksčiau paruoštą planą vykdyti. Silpniau eina organizuoti bloką Azijai ginti. Sėkmingiau yra gerinami santykiai su arabais. Amerikos spaudžiami, Anglai sutiko pasitraukti iš Egipto. Tą pat daro Prancūzija Tunise ir Maroke.

Tom nuolaidom ir perleidi-mu Afrikos tautom pačiom tvarkytis savo krašte, norima laimėti arabus, kad jų karinės jėgos būtų įjungtos į bendrą saugumo juostą prieš Sovietus, o Jungtinių Tautų forume jų balsai būtų laimėti vakarų politikai.

Belieka vėl stebėti, kiek šis planas pasiseks įvykdyti.



MRS ANNIE ROMANOV su dukterimi Cecilija, iš Lenkijos grįžo į Londoną. Ji, anglė, praėjusio karo metu buvo ištėkėjusi už lenko ir gyveno prie Varšuvos. Vyrui mirus, tik po 3 metų bolševikai leido jai grįžti į Angliją.



Vorkutoje (2)

# Po penkių dienų mus iškrovo

1952 Berlyne suimta vokiečių Juliana Bombberg buvo nuteista 15 metų į Vorkutos priverčiamuosius darbus. Ji pasakoja čia toliau apie kelionę nuo Maskvos kalėjimo iki Vorkutos lagerių.

Važiavome dieną ir naktį. Su mumis kitose celėse vežė ir vyrus. Buvom atitverti nuo jų tik grotom. Su jais kalbėjomės, nors sargybiniai ir keikėsi. Du kartu per dieną gavom vandens ir du kartu galėjom išeiti į "ubornųjų" — išvietę. O ras buvo nors peiliu pjauk. Jokio lango nebuvo galima atidaryti, jokio ventilatoriaus perpildytame vagone. Man pasidarė bloga, ir pasijutau, kad krentu. Moterys pašaukė sargybinių, reikalavo vandens ir šviežio oro. Sargybinis ateit atėjo, bet smalsiai į mane pasižiūrėjęs tik nusijuokė, susikišo rankas į kelnių kišenės ir, papirosą įsispraudęs į lūpų kampą, vėl nuėjo.

Po penkių dienų mus iškrovė

Buvo tamsu. Pasitiko ledinis šaltis. Aplinkui tik sniegas. Tolumoj atskiros šviesos. Priešais vagoną mus išrikiavo. Vyrų neišleido iš vagono. Patyrėme, kad juos vež dar šešis kilometrus į vyrų lagerius.

Giliu sniegu paskui sargybinius tik vargais negalais galim pasekti. Aš klumpu ir klumpu, tamsumoje negaliu tako atskirti. Po 20 minučių pasiekėm lagerio vartus. Įvedė į sargybos namus. Šilumoje atsigavome. Kol mus nugabeno iš čia į atskirą izoliuotą baraką, vadina "peresilką", praėjo dar kelias valandas. Paskui ten, kaip visur — kontrolė, maudymas, dezinfekcija, medicininis patikrinimas.

Karantino barake yra dvi patalpos. Vienoje jau 30 moterų, į kitą suvedė mus. Vėl matau pažįstamus veidus tu, su kuriom drauge buvau kalėjime, bet kurios anksčiau už mus buvo išgabentos. Nuoširdus susitikimas, pasikalbėjimas, klausinėjimas. Čia patyriau, kad esame Vorkutoje, Azijos pasienyje, 80 kilometrų į vakarus nuo Uralo.

Labiau nei kada anksčiau

## Kas lėmė karo metu Vakarų politiką

Tunis ir Moroke, Prancūzijos protektoratuose Afrikoje, padėję spauda lygina su Indokinijos padėtim 1946.

Vokietijos parlamento narys E. Gerstenmaier (CDU) paskeiškė, kad Muencheno derybų metų 1948 Vokietijos valstybės sekretorius Weizsaeckeris ir gen. Beckas kreipėsi į Anglijos užsienių reikalų ministrą Halifax, pasisakydami prieš Hitlerį. Bet Hitlerį išgelbėjo Prancūzijos min. pirm. Daladier ir Anglijos ministras pirm. Chamberlainas, pasiskubindami priimti Hitlerio reikalavimus.

Daladier yra tas pats radikalų-liberalų atstovas, kuris dabar vis pas bolševikus važinėja draugiškumo ieškoti.

Vėliau vokiečių pagrindinio pastangos sudaryti ryšį su Vakarais Hitleriui pašalinti nesulaukė jokio Vakarų atsakymo. Jokio atgarsio nesulaukė nė memorandumas, įteiktas per Chicherton vyskupą.

Sudaromas įspūdis, kad Vakarams tada diktavo visą politiką bolševikai, o jie buvo suinteresuoti, kad Hitleris nebūtų nušalintas, nes tada Vokietija ir eilė kitų valstybių nebūtų pakliuvus į bolševikų rankas.

stojosi klausimas: ar pamatysiu kada savo tėvynę...

Pašėlęs nuovargis veičia užmigti, nors esam sukimštos kaip silkės statinėje. Kitą rytą mums leido dar pasilsėti. Apšidairėm. Mažas mūsų namukas aptvertas aukšta tvora. Mums leista už tos tvoros išeiti. Iš senų šio namuko gyventojų patyrėm, kad karanti- ną turėsim atlikti toje "peresilkoje" keturias-šešias savaites. Susitiki su kitais lagerio gyventojais griežtai uždrausta.

Mūsų darbo diena čia yra dešimt valandų.

Be jokios pertraukos. Turim nešioti maišais skiedras ir drožles. Reikia padaryti apie kilometrą kelio su tuo maišu. Šlapios skiedros ir drožlės sunkiai spaudžia nusilpusius pečius. Prižiūrėtoja, brigadininkė, vis ragina greičiau eiti. Seni vatinukai, kuriuos mums davė apsilviki, jau po pirmųjų valandų nuo šlapių maišų kiau- rai sudrėko ant pečių. Rankos sunkų maišą vos begali išlaikyti.

Šiame darbe prabėgo dešimt dienų. Paskui reikėjo sniegą kasti. Darbas sunkus be galo. Vieni kastuvai tokie dideli ir sunkūs, kad aš vos be-

pakeliu. Man parodė tam tikrą plotą, kurį aš per porą valandų turiu nukasti. Prie jo dirbau dešimtį valandų, visą dieną.

Neaprašomai šalta, mūsų drabužiai tokie skurdūs, kad neapsilyti nė dirbdamas. Pučia šiaurinis vėjas nuo jūrų, ir ky- la vėtra, kuri čia vadinama "puga". Tai baisiausias dalykas šioje žiaurioje gamtoje. Tegali atsilauki tik vargais negalais. Aštrios kaip kristalas snieguolės rėžia veidą ir peilis. Jaučiuosi, lyg štovėčiau prieš vėją visai nuuogintą.

Ledinis vėjas čia kiau- rai kaip kielėvė.

Suradau šiltą kampelį — pirtį, ir mudvi su Elfride ding- tam joje nuo darbo. Norime bent dešimčiai minučių susišil- ti. Žinoma, mūsų brigadininkė veltui mūsų ieškos.

Galim parduoti savo gabar- dininį apsiaustą, atsineštą iš laisvės. Juo domisi viena rusė, kurią netrukus paleis. Šiaip ar taip čia negaliu tuo apsiaustu vilkėti. Jis manęs nesušildys. O svarbiausia — kaliniam uždrausta civilinius drabužius vilkėti.

Už jį gausiu 100 rublių. Už juos galiu kantineje nusipirkti

truputį muilo, dantų šepetėlį, dantų pastos, cukraus ir mar- garino. Jaučiuosi labai turtin- ga ir laiminga.

Netrukus po to parduodu kitai klientei savo kojines ir nyloninius skal- binius.

Ką aš jais veiksiu Lednio vandenyno srityje. Parsidavus, leidau sau kartą nei pavalgyti mažame lagerio restorane. Valgiau makaronų su sosu ir klop- są. Bet tegalėjau tai padaryti tik slapta. Iš "peresilkos" aš gi negaliu nedarbo metu išeiti. Bet seni gyventojai išdavė pas- laptį, kaip iš "peresilkos" išeiti, nors ji ir aptverta tvora. Reikia tik, kad nesugautų.

Šešios "peresilkos" savaitės pats bjauriausias laikas. Nebe- jaučiam savo kaulų. Visą laiką esam pavargusios ir apatiškos ligi sugriuvimo. Porai dienų mane paskyrė abrakos plauti ir vandens nešti. Darbas čia pa- kenčiamas, nes esi užuovėjoje. Bet negali tikėtis, kad mane il- giau čia paliktų.

Karantiną sutrumpino iki penkių savaičių.

Mane perkėlė su kitom keturio- lika moterų į kitą lagerį.

Iš trijų Vorkutoje moterų lagerių jis būsiąs geriausias. Jis vadinas "predšachtina", išeitu — "priešachtis". Čia vėl kontrolė, maudymas, medicini- nis apžiūrėjimas. Apsipratom tiek, kad abejingai visa ką pri- imam. (b. d.)



ELZBIETOS II. Anglijos karalienės, motina stebi, kaip Norfolke ma- ži vaikai mokomi susisiekimo taisyklių.

## ŽMOGAU, AR PATS NESIKOLIOJI?

"Darbininko" redakciją pa- siekė toks anonimis raštėlis iš Elizabetho:

"Daina be galo... dainuo- jama viešai per laikraščius.

Lozoraitis, Vlikas; Vlikas, Lozoraitis.

Naudoja tautos kasą, Gauna algas iš tautos fon- do... ir t. t.

Koliokitės viešai — kas nos iš to turės sau naudos. Tik nekeikite žiauriai bolševikų, nes... kažin ar vienas bolševizmo gimdytojas. Iš praeities nepasimokėme — gal ateitis varu išmokys, bet per vėlai..."

1. Raštas be autoriaus, bet jį skelbiame kaip vieno iš skai- tytojų nuomonę arba jo mo- mentinį išpuolį. Teisė ir laisvė nuomonę pareikšti net ir at- skiram asmeniui yra gražus demokratinis paprotys, labai p r a k tikuojamas Amerikoje. Tačiau mesti piktą žodį, pa- slėpus savo veidą, iš už kam- po, tebereiškia pilietinį bailumą, ar dvigubą žaidimo gud- ravimą. Lietuvoje buvo atsi- tikimų, kad kai kurie rašytojai vienu slapyvardžiu prisidenge

savo mintis skelbdavo, o kitu paskui prisidenge jas sukriti- kuodavo. Gali ir šiuo atveju ateiti mintis, kad tas, kuris dabar slapta piktinasi "ko- liojimusi viešai", kitoje vieto- je pats "viešai koliojasi" ar jį kursto.

2. Bevardžio autoriaus atsi- liepimas rodo, kurie reikalai priimami labai jautriai. Tai geras ženklas, kad reaguojama. Jeigu daugiau jautrumo ir savo laiku daugiau atviro reagavimo, o ne abejingo nu- mojimo ranka, gal tas klausimas nebūtų virtęs tokiu opiu — gal tas nesantarvės. obuolys nebūtų nuriedėjęs į lietu- višką visuomenę bei spaudą; nebūtų dar toliau leptelėjęs į svetimųjų spaudą; nebūtų pa- galiau įsiritęs į svetimųjų ofi- cialių kanceliarijų bylas, ku- riose svetimieji turi virsti sprendėjais, tarpininkais, kat- ram obuolį atiduoti. Jei pačių skaitytojų būtų daugiau rea- guojama, gal ir pačioje spau- doje ginčas nebūtų pasiekęs tokių formų, kurias bevardis autorius vadina "viešu kolioji- musu".

## DU VISAI SKIRTINGI PRANEŠIMAI

Iš Paryžiaus gautas komu- nikatas spaudai, kad S. Lozo- raitis "buvo Europos Kraštų lietuvių bendruomenių pirmi- ninkų suvažiavimo liepos 10 ir 11 d. Paryžiuje atidary- me, kur perdavė diplomatinės tarnybos ir savo vardu sveiki- nimus bei linkėjimus. Suva- žiavimo proga keliais atvejais S. Lozoraitis turėjo progos su- sitikti su Eur. kraštų lietuvių bendruomenių pirmininkais ir susipažinti su jų keliamais klausimais bei rūpesčiais Lie- tuvos laisvimo ir lietuvių in- teresų gynimo srityje."

Reutlingeno Užsienių Reik. Tarnybos valdytojo raštas apie tai kalba kitaip: "Liepos mėnesio 10-12 dienomis Pary- žiuje vyko Europos PLB pir- mininkų suvažiavimas. Tame suvažiavime teko man atsto-

vauti Vlikui. Suvažiavimo pir- mą dieną po sveikinimų vien- balsiu suvažiavimo pageidavi- mu teko padaryti platesnį poli- tinį pranešimą ir pasisakyti dėl viso reikalų komplekso, kuris rišasi su Vliko atstovo paskyrimu Bonnoje.

"Pažymėtina, kad į suvaži- vimą atvyko ir p. Lozoraitis. Taręs trumpą pasveikinimo žodį, jis toliau suvažiavime dalyvauti nerado reikalo. Pra- dedant kalbėti Bonnos reika- lais, aš pareiškiau pageidavi- mą, kad posėdyje dalyvautų ir p. Lozoraitis, nes tuo būdu galima būtų dėti visus faktus ant stalo ir tikroji padėtis ge- riausiai galėtų išryškėti. Posė- dyje dalyvavęs p. Dr. Bačkis pareiškė, kad p. Lozoraitis ne- dalyvaus ir kad jis atstovaus diplomatų nuomonę."

SPAUDA

## Keista santarvė

Naujienos liepos 24 praneši- me iš New Yorko rašo apie "New Yorko santarvininkų veiklą". Tais santarvininkų laiko tautininkų laikraštį "Vienybę", komunistų laikra- štį "Laisvę" ir tautininko Gin- kraus radiją. Tarp faktų, ku- riuose tie trys santarvininkai veikia sutartinai, nurodo ir siu- vėjų unijos paskutinius rinki- mus. Rašo:

"Šių metų birželio mėn. bu- vo renkama valdyba Siuvėjų Unijos lietuvių skyriuje. Į val- dybą renkamųjų sąrašą sudarė komunistai ir jų bendrinin- kai, o Laisvė šį sąrašą paskel- bė pirmiausia, pritarė. Vienybė ir J. Ginkaus radijo valandėlė ir paragino lietuvius siuvėjus už siūlomus asmenis balsuoti. Laisvės pasiūlytam sąrašui lai- mėjus š. m. birželio 25 d. Vien- ybės Nr. 25 parašė džiaugsmo straipsnį ir iškoneikė prel. J. Balkūną ir kitus lietu- vius veikėjus, kurie visur jau seniai veda kovą prieš komu- nistus."

## ARGI NEGĖRAI PADARĖ?

Redakcijai prisiūsta tokia iškarpa iš Worcester, Mass. leidžiam laikraščio "The Evening Gazette" (lie- pos 7):

## "Pareiškia, jog Vilniaus miestas yra Lietuvos"

The Gazette redaktorius: Labai dažnai The Evening Gazette ir The Telegram mi- rusiųjų skiltyse rašo: tas ir tas buvo gimęs in Vilna ar Vilna (Vilnius), Lenkijoje. Vilniaus miestas yra Lietuvos sostinė. Kas yra gimęs Vilniuje, yra gimęs Lietuvoje, ne Lenkijoje. Peter Bloznelis, Worcester."

Atsiuntusis tą laišką Darbi- ninkui pastebė, kad daugiau jau nerašom "Vilna, Poland". Vadinas, atviras P. Bloznelio laiškas paveikė. Tai gerai. Amerikoje yra įprasta atvirais laiškais reaguoti. Kam tada atsiuntusis tą iškarpa Darbi- ninkui (jo pavardė sutrum- pinta ir neišskaitoma) siūlo: "Man atrodo, kad tokie rei- kalai geriau tiktų tvarkyti organizacijoms, o ne atski- riems asmenims". Kodėl? Ko- kios tos organizacijos turėtų būti? Ar atskiri asmenys ne- turi teisės reaguoti? Dar ge- riau būtų, kad patys mirusių- jų giminės arba laidojimo di- rektoriai tiksliau laikraščiam pateiktų žinias.

Jau minime spaudos atga- vimo 50 metų sukaktį. Neužmirškime, kad vienas iš didžiausių lietuviškos spaudos apaštalų buvo vysk. M. Valančius. Jo gyvenimą ir veiklą rasite VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOJE. VYSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS BIOGRAFI- JOS BRUOŽAI. 100 p. Kaina \$1.00. Gaunama 'Darbininko' administracijoje.

## DE GASPERI NUĖJO, FANFANI ATĖJO

Už socialinių reformų pažangą • Už dabartinę koaliciją • Sklandi evoliucija partijos vadyje



DE GASPERI, sulaukęs 73 metų, stipriai sunegalavo ir visiškai trau- kiasi iš politikos. Jis vadovavo Ita- lijos krikščionių demokratų parti- jai ir 7 kartus buvo ministras pir- mininkas.

stiprėjo su Fanfani atėjimu, prasiveržusi partijoje jos pas- kutiniame kongrese Neapolyje.

Kongrese vadovybės rinki- muose sugriuvo vadinamas de- šinišysis sparnas. Iš penkiolikos vadovybės narių dešiniojo sparno tepraėjo vienas kandi- datus — Andreotti, buvęs vi- ceministras. Iškrito net penki su buv. min. pirm. Pella ir Al- disio. Su dešiniojo sparno su- griuvimu dingo ir spaudimas ieškoti vienybės, koalicijos su monarchistais.

Tačiau partijos vadovybėje neteko savo vietos ir "kairysis" Giovanni Gronchi, parlamento pirmininkas. Kai jis partijos kongrese pakalbėjo karštai už bendradarbiavimą su Nenni socialistais, bolševikuojančiais, patš de Gasperi gudriai išsisu- ko, kad jam rankos nepaduotų. Su šio sparno pralaimėjimu at- krito spaudimas eiti į politinę kairę. Sutvirtėjo nusistatymas už

dabartinę koaliciją — respublikonus, liberalus, ne- priklausomuosius socialistus, kurie dalyvauja dabar Scelbo vyriausybėje.

Daugiausia balsų gavo pats de Gasperi, antroji vietoj buvo Scelba, trečioje vietoj Fanfani ir toliau pastarą daugumas šalininkų.

"Arklių perkinkymas", per-ėjimas iš senųjų rankų į nau- jasias įvyko evoliucijos, ne revoliucijos ke- liu ir praėjo sklandžiai, net elegantiškai, išlaikydamas partijos vienybę.

Dešinišysis ir kairysis sparnas daugumos nutarimus priėmė lojaliai ir klusniai, nesireng- dami maištauti. Iš savo pusės Fanfani parodė visą pagarbą de Gasperi, vadindamas jį savo "mokytoju ir vadu", siūly- damas jį į partijos sekretorius, o kai atsisakė, tai pravėsdamas jį į partijos garbės pirminin- kus ir pasižadėdamas jį siūlyti į Italijos prezidentus, kurio rinkimai įvyks ateinančiais metais gegužės mėn. Dabartinį ministrų pirmininką vadino savo draugu ir žadėjosi remti (Nukelta į 3 pusl.)

## SENATO ATOMINĖS ENERGIJOS

komisija rengia naują įstaty- mą, kurio svarstyme sen. Gore pasakė septynių valandų kal- mą, norėdamas įstatymą už- tęsti.

## PINIGAI Į BALĄ

Amerikos aviacija pirkė ra- dijo aparatų už 100 mil. dol. Senato komisija pripažino, kad tie aparatai niekam tikę ir var- toti negalimi.

BALFO DEŠIMTMEČIO AKADEMIJA - KONCERTAS įvyks 1954 spalio 17, 4 val. p.p. Webster Hall, New Yorke. Koncerto programą išpildys: Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas. Solistės: Prudencija Bičkienė ir Stasė Daugėlienė. Solistams akomponuos muz. AL. MROZINSKAS. Didžiojo New Yorko ir apylinkių lietuvių maloniai prašomi iškilnėse dalyvauti ir tuo paremti šalpos darbą. Šokiams gros AD. JEZAVITO orkestras. NEW YORKO BALFO 10-ČIO MINEJIMO KOMITETAS



DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951 under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

Table with subscription rates for Domestic yearly, Brooklyn N.Y., Half year, Foreign, and Prenumeratos kaina (Amerikoje metams, Brooklyn N.Y., Pusei metų, Užsienyje).

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikta autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Jeji norime išlikti tvirtos moralės

Šv. Tėvas kiekvieną mėnesį paskiria kurią nors intenciją ir prašo visų katalikų ta mintimi melstis. Šių metų rugpjūtyje prašoma melstis ir veikti, kad didėtų žmonėse "pasipriešinimas nemoraliai ir antireliginei literatūrai."



Amerikoje tarp didelio tvano laikraščių ir knygų kiekviename žingsnyje yra tikras tvanas purvyno. Dorai galvojančiai amerikiečiai nebe vieną kartą kėlė balsą, kad būtų apšvalyta nuo visokių nemoralinių romanų, nepadorių komikų, pornografijos ir "mokslinių pamokymų" vedusiem ir nevedusiem.



Lietuvių tautai tvirkinanti spauda yra dar pavojingesnė, nes mūsų ir taip nedaug, kad leistume save demoralizuoti. Pavergtoje Lietuvoje bolševikai sąmoningai lietuvius tautą tvirkina ir nukriksčionina.



Deja, mūsų tėvam pasunkinamas tas priežiūros darbas, kai pasirodo ir lietuviškų knygų, kurių taip maža, bet kuriose "neapšėnama be ciniškumų", kurios "netinka skaityti jaunimui, netinka ir į mokyklų bibliotekas", kur praveriamos "ne tik valgomos, bet ir miegamos durys."

Po pirmojo Didžiojo karo daug rašęs socialiniais klausimais vokiečiai Em. Fiedleris yra teisingai pasakęs: "žmonėm didesnių nuopelių turi gatvių šlavėjai, kurie miestus apvalo nuo purvo, negu garsūs rašytojai, kurie supurkina vaizduotę."

BIRUTĖ EMPAKERYTE

Malkų kirtėjas

2. — Kur jau čia lis, Dievulis žino ir nesiūnčia, ko nereikia. — Jursėnas ir pasižiūrėjo į žmoną. Ta nežymniai nusišypsojo. — Ir dangus toks rausvas kaip prieš kokią vėją — pridėjo Jeronimas. — O kaip ten, iš kur tu parėjai, Jeronimai, ar daug lietaus ten būna? Va, aną dieną ir sakau moteriai, kad pas mus vis, rodos, lyja ir lyja. Kad taip gyventume, sakau, kur būtų ne tiek daug lietaus. Sakau, tik palytų, kada reikia, ir su darbais nereiktų tada skubėti. — Laikas jau man miegoti. Rytą vėl darbas, laukia, — Jeronimas keliai nuo suolelio. — Ir žvaigždutės jau pasirodė. Rodos, nei nepajutom, kai sutemė. Taip greitai. O kiek čia tos vasaros nakties. Tik užsimerki ir jau kelk, nes paukšteliai čiučia. Kelk, ro-

Atentatas nepasisekė -- turi nusišauti

Sąmokslas prieš Hitlerį 1944 m. nepasisekė, nes karininkai susvyruo

"Kas būtų buvę, jeigu atentatas prieš Hitlerį liepos 20, nuo kurio dabar suėjo 10 metų, būtų pavykęs?" Taip klausimą pasvarsto šia proga ne vienas vokiečių spaudoje. Vienas iš jų atsakė: "Jeigu būtų pasisekė, tai šiandien rytų Vokietija būtų drauge su visa Vokietija laisva, o ir didžioji rytų Europos dalis priklausytų vakarams."

Sovietų leidžiamas Berlyne "Taegliche Rundschau" rašo dabar, kad amerikiečiai norėjo išsaugoti savo visą kariuomenę, o taip pat ir vokiečių, kad siekdami pasaulinio valdymo, galėtų ją nukreipti prieš Sovietų Sąjungą. Šios politikos reikalui Allen W. Dulles (kuris tuo metu buvo Amerikos žvalgybos vadovas Šveicarijoje. Red.) gavo iš savo vyriausybės įsakymą pašalinti Hitlerį ir jo vyriausybę pakeisti kita, kuri leistų Amerikos kariuomenei laisvai įvygiuoti Vokietiją ir tuo būdu sukliudyti Sovietų kariuomenei išlaisvinti kai kuriuos Europos kraštus."

Tai gi jeji atentatas nepasisekė, tai daugiausia džiaugsmo iš to turi Sovietai.

Šiandien to atentato eigos primenamos tokios stambmenos.

Jau 1942 vienas Suomijos politikas vokiečių žurnalistinei kalbėjo: "Jūs karą pralaimėjot. Pats laikas jums sudaryti naują vyriausybę ir mėginti su priešininkais derėtis."

Suomijos politikas buvo kaip tik grįžęs iš kelionės, kurioje turėjo pasikalbėjimų su anglų bei amerikiečių politikais. Tada vokiečių kariuomenė buvo kaip tik nusigrūdus į Kaukazą, stovėjo prie Stalingrado, ir dar tebebuvo daug vilčių... I vokiečių žurnalisto abejojimus, ar vokiečiai tokių žmonių suras, suomis tiesiai atsakė: "Jūs turit žmonių tam pasiruošusių. Tai Gordeler ir jo draugai. Bet tai turi dabar įvykti."

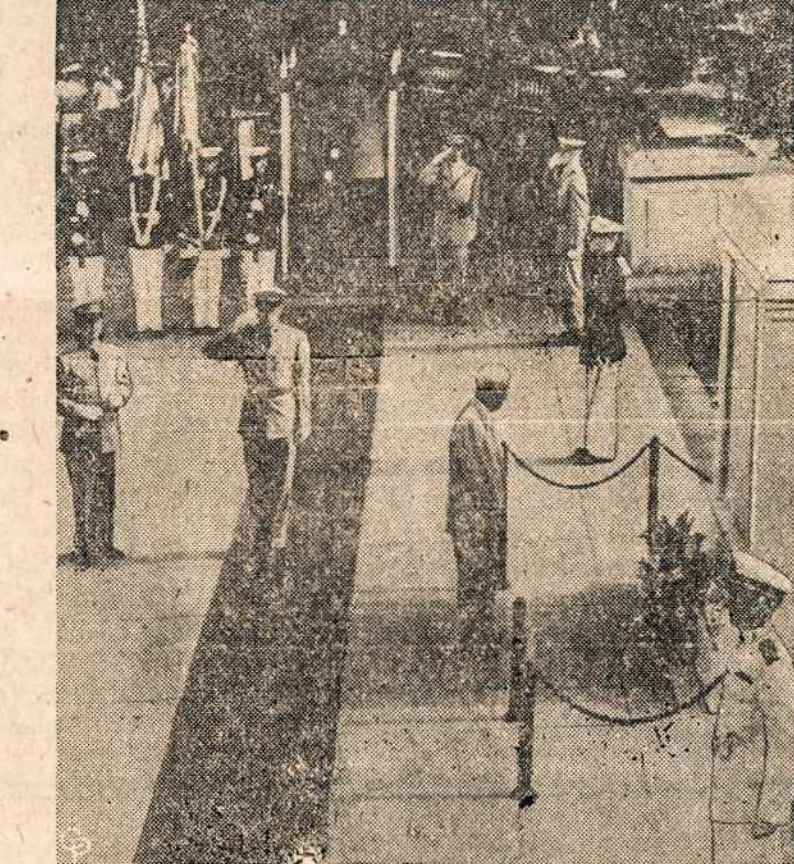
Tai gi jau 1942 buvo žinia apie Gordelerį; jis ir jo draugai rengėsi; buvo jis numatytas kancleriu (min. pirm.); buvo surinktas visas vyriausybės komplektas iš pagrindinių tada partijų — Centro, konservatorių, socialdemokratų. Bet kai reikėjo įvykdyti, vis buvo atidėliojama. 1944 m. liepos 20 į Hitlerio

būstinę turėjo pristatyti patalpinęs armijos štabo viršininkas pulkininkas Claus Schenk von Stauffenberg, Stauffenbergas buvo sąmokslas prieš Hitlerį karinis šefas. Jis pasiryžo šią dieną išnaudoti lemiamam žygiui.

Iš Berlyno lėktuvu jis nukrūdo į Rytprūsį, į Rastenburgą, kur buvo Hitlerio būstinė. Lėktuvui įsakė pasiruošti apie pietus grįžti atgal. Nuo aerodromo per pusvalandį automobilis pristatė pulkininką į būstinę. Reikėjo praeiti pro tris sargybių žiedus. Paskutinis praleido tik tuos, kurie buvo pačios būstinės iškviešti. Pistoletus reikėjo sargybai palikti. Hitleris nemėgęs kalbėtis su ginkluotais.

Kai Stauffenbergas įžengė į svetainę, kurioje buvo posėdis, pranešinėjo pulkininkas generalas Jodl. Tuojau buvo pristatytas Hitleriui lieknas pulkininkas iš Berlyno, Afrikos žygių netekęs vienos akies ir vienos rankos.

Stauffenbergas turėjo portfelį, kurį laikė rankoje padėti ant žemės prie stalo, apie kurį grupavosi karininkai. Netrukus po to Stauffenbergą iškvietė prie telefono. Informacijos viršininkas gen. Fellgiebe jo reikalavo. Stodamasis jis stumtelėjo portfelio šoną, kuris vis buvo prie stalo. Nuo to stumtelėjimo turėjo pradėti rugštys



DR. SYGMAN RHEE, Korėjos prezidentas, padeda vainiką prie žuvusių karių paminklo Arlingtono kapinėse.

veikti ir per tris minutes susprogdinti bombą.

Stauffenbergas automobiliu nuvažiavo kelis simtus metrų ir staiga miško viršūnėm nubalgavo laisus trenksmas.

Buvo lygiai 12, 42 val. Iš svetainės šovė liepsnos liežuvis. Per visus tris sargybių žiedus Stauffenbergas prasimušė iki savo lėktuvo. Po trijų valandų jis nusileido Berlyne. Tuo pačiu metu iš Hitlerio būstinės nuskambėjo žinia: "Pulkininkas Stauffenbergas įvykdė atentatą" ir netrukus antra žinia: "Fuehreris gyvas."

Be šios žinios Berlyno dar nepasiekė. Pulk. Stauffenbergas tuojau telefonu pranešė gen. Olbrichtui, pas kurį buvo susirinkę aukštieji karininkai, visi sąmokslas bendrininkai. Pakvietė prie telefono gen. pulk. Becką ir jam pranešė: "Pone generalai, Hitleris negyvas." Tuojau buvo paskelbtas vykdyti planas, vardu "Walkure II", ir apsiasties padėtis.

Kai Stauffenbergas atvyko į štabą (Bendlerstrasse), koridoriuose jau buvo kalbama, kad Hitleris gyvas. Hitlerio būstinę tą žinią patvirtinus. Nuotai pakrikus. Gen. pulk. Fromm, kuris eilę metų nešiojosi su sąmokslu mintimi, dabar persiorientavo. Jis kreipėsi į Stauffenbergą:

"Grafai Stauffenberge, atentatas nepavyko, tamsta turi tuojau nusišauti."

Stauffenbergo draugai Frommą nuginklavo.

Tuo tarpu turėjo imti veikti sutarti žmonės Paryžiuje, Vienoje, Berlyne. Berlyne sargybių batalionas gavo įsakymą sumti Goebbelsą ir užimti radiofoną. Kariuomenės dalys, stovėjusios prie Berlyno jau žygiavo į pagalbą.

Tačiau reikėjo antro nepasisekimo. Berlyno sargybių bataliono viršininkas majoras Remer nuvyko pas Goebbelsą ne jo areštuoti, bet tik jo asmeniškai painformuoti. Goebbels tuojau susisiekė telefonu su Hitleriu. Hitleris pranešė, kad visi įsakymai, kuriuos gavo sargybių batalionas, yra revoliucionierių. Hitleris įsakė sąmokslininkus sumti.

KATALIKŲ BAŽNYČIA JAPONIJOJE

Japonijoje yra apie 185.000 katalikų, kurių dvasiniais reikalais rūpinasi 1048 pasauliniai kunigai arba tėvai vienuoliai; jiems padeda apie 3000 seserų.

Katalikų dvasininkų įtaka daugiau skleidžiama šveicarijoje, mažiau darbininkuose ir laudyje; liaudis, kaip žinoma, visada yra konservatyvesnė. Politiniame gyvenime katalikų vaidmuo nežymus, nes jie turi parlamente tik vieną atstovą; protestantai tuo tarpu turi 21. Tačiau tiek katalikai, tiek ir protestantai prikišama, kad krikščioniškieji Vakarai nerodo tos santaikos, kurios krik-

Remeris pakluso fuehreriui. SS daliniai ir sargybių batalionas, pulk. Beckui buvo leista pačiam nusišauti. Du karta-

rengėjus pasmerko. Pulc. Beckui buvo leista pačiam nusišauti. Du karta-

sižidė. Jaunas karininkas jį pribaigė.

Stauffenbergas, jo adjutantas von Haeften, gen. Olbricht, pulk. Mertz buvo sušaudyti garažo kieme Bendlerstrasse. Prieš šūvius Stauffenberg šuktelėjo: "Lai gyvuoja mūsų šventa Vokietija."

Naktį pradėjo s'autėti SS ir saugumas. Vokietijoje, okupuotuose kraštuose buvo tuksantčiai sumta, tardyta, nužudyta. Kitą rytą atsarginę armiją oficialiai paėmė į savo vadovybę Himmleris. Jo pirmas tada žygis — suėmė susvyruosius gen. pulk. Frommą.

Vokietija riedėjo toliau į pražūtį nekludoma. M.

De Gasperi...

(Atkelta iš 2 ps.)

jo vyriausybę, nors jos asmeninė sudėtis ir neatitinka dabar partijos vadovybės sudėties. Žadėjosi pats nesiekti artimaisiais metais jokių valdžios postų.

Ir savo opozicijos atžvilgiu jis padarė gestą — pasiūlė į partijos vadovybę išrinkti iš dešinės Pella, iš kairės Gronchi.

Fanani pasirūpino, kad ir iš Vatikano žmonių būtų prisiartinta, jog Vatikanas sveikina naujos energijos įliejimą į partiją, neužmirštant nuopelnų vyro, kuris dabar pasitraukia. M.

ščionybė reikalauja. Ir kitos ydos vakariečių, kuriuos japonai visus vadina "krikščionimis", nors jie ir netikėti, stoji skerasi kelio apšaltavimui. Pasitaiko tačiau ir šviesių dalykų, kurie rodo, kad japonai ima skirti tariamojo krikščionies elgesį nuo pačios krikščionybės. Antai, 1951 metais per Kalėdas Mikazuki miestelyje iš 6000 gyventojų iš karto apsikrėtijo 300. Mat, miesto galva Fukabiki atsisaukimo išaiškino, kad miestelio visąją dorą tegali pakelti Kristaus mokslas. Buvo surinkta 200 parašų ir atkviestas misionierius.

Po paskutinio karo įkurtame Nagoya katalikų universitete studijuoja 1134 studentų, o jėzuitų Tokio universiteta, įkurtą prieš 40 metų, lank 1160 jaunuolių.

DR. J

Kongrese daugiausia ginčų sukėlė sen. Flanders rezoliucija prieš McCarthy. Diskusijos nebaigtos. Rezoliucija siekia McCarthy pasmerkti. Kiti siūlė sudaryti abiejų partijų komitetą, pirmininkaujama Nixono, kuris visą McCarthy bylą ištyrtų. Sen. Knowlandas pareiškė, kad jeigu reikalas bus balsuojamas, tai jis įsitikins, kad rezoliucija prieš McCarthy bus atmeta.

ria, gera bus mankšta mums visiems.

Po pusryčių Jeronimas piramas kibo į darbą. Reikia šiandien užbaigti, galvojo jis. Ne gražu taip ilgai būti, nors jie vis draudžia. Bedirbant pribėgo penkiameis šeimininko vaikutis ir akytai žiūrėjo į suprakaitavusį Jeronimą.

— Dėde, tavo klumpės tokios didelės, — pasakė jis. — Aš niekur tokių nemačiau. — Neturi jie nei vienas, — šypsojosi Jeronimas. — Kas gi padarys, kad čia niekas nemo-ka? Matai, jos visos medinės. Visos iš vieno medžio. Niekas tokių neturi. — Jis pasilenkė, nusiėmė vieną ir parodė vaikui.

— Dar naujos. — O iš kur tu jas, dėde, gavai? — Pirkau. Kaip gi, viską reikia pirkti...

— O ar jos brangios? — baillai pasiteiravo vaikas. — Aš irgi tokias norėčiau turėti. Tik jos turbūt sunkios.

— Nei taip sunkios, nei ką — atkirto Jeronimas. — Aišku, tu dar per mažas, bet kai užaugs, galėsi ir tu tokias nusipirkti.

— Jos turbūt labai brangios,

ar ne? — paklausė vaikas.

— Žinai, kiek aš už jas mokėjai? Tikrai daug. Tu nei nepagalvotum. Net tris simtus ir trigadešimt centų... — ir jis nusišuko.

— Tikrai! — Na, kaip gi, manai, kad meluoju? — Jeronimas žiūrėjo į vaiką.

— Aš turbūt niekada negalėsiu tokių nusipirkti. Man bus per brangu — nuogastavo.

— Tu dar geresnis už mano nusipirksi... Padrasintas vaikas nuėjo, galvodamas apie tas dideles klumpes.

Vakarejo. Jis sukrovė paskutinę krūvelę malkų. Darbas pabaigtas.

— Tai gražiai padaryta. Dabar nebus rūpesčių — pasakė šeimininkė.

Iš lauko grįžo gegėdamas žąsų būrys. Senoji žąsų pora žingsniavo priekyje girgšėdama tartum primindama, kad jau metas miegoti, ypač jaunesniesiems. Tačiau šie, lyg lūkuriodami, dar skainiojo žoleles.

Jeronimas apsišausė prakaitą. Paskui susirišo savo daiktus į ryšulį. Pasiruošė ke-

lionei. Šeimininkė dėjo ant stalo vakarienę. Kambarėje buvo nepaprastai šilta, todėl vasaros metu jie valgydavo lauke po jaunomis liepomis. Darbininkai dar nebuvo grįžę iš lauko. Tik šeimininkas parėjo visus palikęs, norėdamas atiduoti užmokėstį Jeronimui ir jį išleisti.

— Tai vis tik pabaigėi, Jeronimai? — pasakė jis vos pažvelgęs į didžiulę malkų krūvą. — O aš dar vakar sakiau moteriai, kad nieko nebus. Tegul' pamaži sau dirba tokiam karšty, sakau, kad ir ilgiau užtruktų.

— Ką jau ten, gospadoriau. Atbaigta tai atbaigta. Jau, taip sakant, vis geriau pabaigtu- vės.

— O tai kiek aš dabar būsiu skolingas? — Ką jau ten, — pasižiūrėjęs pasakė Jeronimas. — Tai jau kaip ir pereitą vasarą. — Tik jau neužsimiršk mūsų, Jeronimėli, ir kitais metais.

— Šituo pačiu laiku gal vis spūsėsiu, jeigu tik nebūsiu pas Dievulį nukelavęs... — ir jis pats nusišypsojo.

Pavalgęs Jeronimas pasiėmė savo ryšulius ir, padavęs ran-

ką šeimininkams, keliavo toliau. Tie išleido jį pro vartus.

Saulutė visai lindo į žemę, kai jis pasiekė Petrėno sodybą. Per pievą einant, girdėjosi griežlės daina. Ji turbūt giedavo savo vakarinę malda.

Tamsa kaskart užėmė vis didesnius ir didesnius plotus. Ant pievos gėlių užkrito rasa. Jeronimas eidamas nubraukė ją. Per pievą paliko jo nuėitas takas. Tačiau neilgam. Greitai didesni rasos sluoksniai apgaubė ramunių žiedelius. Jų galvelės, žemyn nukarusios ir prisimerkusios, norėjo užmigti.

Pas Petrėną Jeronimas nelabai norėjo eiti. Tiesa, dirbo jis ten ir pereitą vasarą, tačiau tik dėl to, kad norėjo jam padėti. Vos pasiekė sodybą, kai išgirdo jo sūnus šaukiant: "Tėti, tėti Jeronimas jau atšlepsi!" Tuomet išėjo iš trobos pats Petrėnas. Tai dar nesenas ūkininkas. Turi du sūnus ir gražią žmoną. Kiek daug buvo prikalbėta, kai ją vedė! Dar ir dabar puikiai atsimens Jeronimas. Vieni sakė, kad ji pasidabojusi jo gražų ūkį, kiti, kad neina už vyro, o tik už jo mandrumo. Mat Petrėnas visuomet mėgdavo pasirodyti daug ge-

riau gyvenęs ir daugiau pinigų turis, negu kas nors kitas. Bet ir pavydus, kaip niekas kitas. Tiesa, gražų ūkį turi, tačiau tai tėvo palikimas, kuris tik prieš kelis metus mirė. Visi juokėsi, jog jaunesis šeimininkas senojo kitenijės sėdi.

— Laiku pataikėi, — pasakė dabar Petrėnas. — Tik pradėjom vakarieniauti. Tikrai dar turbūt be vakarienės. Mesk savo ryšulius ir šoną ir sėsk prie stalo.

— Tai jau ačiū, gospadoriau. Dar tik pavalgiau. Matai, anoji gospadinė man prieš pat išėjimą pataisė. Privalgydino moteriškė. — Ką tu čia taip vadini, Jurgi, — pasakė Petrėnienė, — matai, kad Jursienė taip privalgydino, kad čia nėra nei į ką bežiūrėti, — ir nusišuko visų balsu.

— Teisybė! — pridėjo Petrėnas. — Jursėnas kad ir paskutinį centą atiduotų, bet vis, matai, nori pasirodyti.

Jeronimas nieko nesakė. Ne, ne jis nei kiek neapsiriko eidamas į čia. Niekas jo netraukė. Tik norėjo Petrėnui padėti. Kiek patylėjęs, jis tarė:

(bus daugiau)



## Meno paroda Kennebunk Porte

Kennebunk Porte Tėvai Pranciškonai atidarė duris ir prigludė ne tik šimtus miesto dulkių bei karščio iškankintų atostogautojų, bet dar padarė labai gražų kultūringą žygį — suorganizavo savo erdviuose patalpose vertingą meno parodą.

Atostogautojas yra mieliai nustebintas, įėjęs į didžiulį vienuolyno bibliotekos kambarį: čia lyg kokia mažytė lietuviškosios kultūros šventovė. Trijuose kambariuose išdėstyti žymesniųjų mūsų tapytojų darbai.

Akys tuoj sustoja ties A. Galdiko "Prieblanda". Kas bent kartą bus matęs šį paveikslą, manau, niekada nepamirš tos didžios gamtos meilės ir mistikos, kurią dailininkas išreiškė šiame paveiksle. Sutemos pamažu nesulaukiamai krenta pro aukštųjų medžių šakas ir artinasi prie mažesniųjų medelių, krūmokšnių, gėlių. Kažkokia gyvybės ugnis dar taip stipriai dega šuose mažesniuose augaluose ir, iš jų spinduliuodama, drąsiai pasitinka ant žemės gulančią tamsą. Dailininkas tarytum kalbėta kalba iš šio paveikslas ir pavergia savo tikėjimu, jog medžio širdis niekada nemiršta, bet dega gyvybės šviesa iki saulės patekėjimo... Atostogautojas, susimąstęs prie šitaip subtiliai ir mistiškai tapytojo išgyventos gamtos, vėl eina pro ošiančias pušis ir lieknuosius berželius prie Atlanto ir tariasi dabar ten matęs daugiau grožio, lyg giliau juntąs besiskleidžiančią gyvybės paslaptį net ir iš kukliausios pakelės žolelės.

A. Galdikas šioje parodoje be jau minėto kūrinių yra dar išstatęs nuostabų savo kompozicija, technika bei mistine galybe paveikslą, pavadintą "Rudens simfonija". Šis kūrinys slepia savyje tiek daug minties ir išgyvento grožio, kad jį aprašyti bei tinkamai įvertinti galėtų tik gilus meno kritikas. Atostogautojas gi, eidamas nuo vieno paveikslas prie kito, turi tik vieną tikslą — ramiai pagyventi grožinės kūrybos artumoje, pailsėti šiuo keliu mus pasiekusio grožio šviesoje. Tokia tad miela ramybė mus pasitinka iš kitų dviejų parodoje išstatytų Gal-

VLAD. CUKURAS

diko darbų: "Pavasaris" ir "Peizažas". Tragišką mūsų tautos likimą visiems šio vienuolyno lankytojams iškalbingai primena pirmajame kambario išstatytas didžiulis paveikslas "Kapinės". Teko matyti daug svetimtaučių vasarotojų šį paveikslą bestudijuojančių, besidominčių mūsų tautos likimu ir klausinijančių įvairiausių paaiškinimų.

V. Petravičius šioje parodoje atstovaujamas dviejų religinės tematikos darbų: "Nukryžiuotasis" ir "Sopulingoji Dievo Motina". Šie du mūsų talentingojo grafiko kūriniai ne tik savo dydžiu, bet gal dar daugiau savo ypatinga išraiška dominuoja visą didį bibliotekos kambarį. Prie jų kiek pabuvojęs, pasijunti tarytum vėl sugrįžęs namo į Lietuvą... Iš Petravičiaus paveikslų tarytum kalbama į mus kažka s lyg daug kartų matyto, lyg taip pažįstamo, savo. Ypatinga išpūdi, ilgiau įsižiūrėjus, daro "Sopulingosios Dievo Motinos" paveiksle Dievo Motinos veido išraišką, ypačiai Jos akys. Tos, į toli žvelgiančios, neišmatuojamo skausmo pilnos akys, atrodo, lyg būtų suėmusios savin visų lietuvių motinų sielvartą. Tai nuostabi, tik mums vieniems geriausiai pajuntama ir suprantama lietuviškoji "Pieta". Šiame paveiksle galima būtų atpažinti kiekvieną žiauriai nužudyto ir viešai išniekinto lietuvių partizano motiną, virpančiose rankose bėlkančią savo sūnaus užgesusį kūną.

Be anksčiau minėtų dailininkų šioje parodoje matome aukštos vertės V. K. Jonyno, V. Vizgirdos, P. Kiaulėno ir Z. Kolbos kūrinių. Kas yra geriausias ir išgyvento grožio, kad jį aprašyti bei tinkamai įvertinti galėtų tik gilus meno kritikas. Atostogautojas gi, eidamas nuo vieno paveikslas prie kito, turi tik vieną tikslą — ramiai pagyventi grožinės kūrybos artumoje, pailsėti šiuo keliu mus pasiekusio grožio šviesoje. Tokia tad miela ramybė mus pasitinka iš kitų dviejų parodoje išstatytų Gal-

trijų didelio formato paveikslų: "Šv. Petro bažnyčia Bostone", "Pavasaris", "Nature morte" ir dviem puikiais vitražais: "St. George", "Nukryžiuotasis". Eiliniam atostogautojui, giliau nepažįstančiam šio dailininko kūrybos, ypačiai didelį įspūdį daro iš "Šv. Petro bažnyčios Bostone" plaukianti rimtis, iš "Pavasario" — pavergtas džiaugsmingumas, o iš "Nature Morte" — monumentalus erdvės bei gilumo pajautimas.

Z. Kolba — čia yra išstatę tik du mažesnio formato vitražus, taip mielus Kennebunk Porto šeimininkams Tėvams Pranciškonams: "Šv. Pranciškų" ir "Šv. Antaną."

P. Kiaulėno, čia deja, matome tik vieną paveikslą "Saulėlydis". Akys veltui ieškojo daugiau šio jauno, talentingo ir tokią įdomią techniką vartojančio dailininko darbų.

Būtų gera, kad ši graži, nors savo apimtimi ir neperdidžiausia, meno paroda pradėtų naują kultūrinę tradiciją: reguliariai ir pastoviai organizuoti mūsų atostogų vietoje, vienuolynuose ir Lietuvių Namuose tokias parodas. Tai galėtų tapti, laikui bėgant, plačiausia supраста lietuviška svietinė, kurioje dailininkai ir kitų metų suėmusios savin visų lietuvių motinų sielvartą. Tai nuostabi, tik mums vieniems geriausiai pajuntama ir suprantama lietuviškoji "Pieta". Šiame paveiksle galima būtų atpažinti kiekvieną žiauriai nužudyto ir viešai išniekinto lietuvių partizano motiną, virpančiose rankose bėlkančią savo sūnaus užgesusį kūną.

### Paremkim lietuvių seleziečių gimnaziją

Šių metų mokslo metus pradėdant lietuvių seleziečių gimnazijoje bus jau 70 su viršum mokinių. Ryšium su tuo padidėja ir gimnazijos išlaikymo išlaidos. Tam opiam klausimui sušvelninti seleziečių dvasinė vyresnybė vieną savo vienuolijos narį, kun. A. Sabaliauską, buvusį Indijos misionierių ir pastaruosiu laikų dirbusį Venecuoloje, paskyrė savo atstovu aukoms rinkti Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje. Yra gražių vilčių, kad lietuviškoji visuomenė parems lietuvių tautai taip naudingą gimnazijos darbą.

Ši antroji laisvam pasaulyje lietuvių gimnazija, veikianti



RUGIAPLOTĖ

Adomas Galdikas

pusės, mes eiliniai lankytojai galėtume pasisemti savo sielai gaivinancios jėgos, pagyventi mūsų tautiečių kūrybos šiltoje artumoje.

Tėvams Pranciškonams tad ir visai teisingai tenka padėka už gražią iniciatyvą, parodytą šią vasarą gražiajame Kennebunk Porte.

### Registracija moksleivių at-kų stovyklai

Moksleivių Ateitininkų vasaros stovykla ir vadų kursai įvyksta rugpiūčio 27 — rugsėjo 3 d. netoli Clevelando esančioje Camp Christopher stovyklavietėje, Akron, Ohio. Kadangi yra ribotas vietų skaičius, visi norį šioje stovykloje dalyvauti galimai greičiau registruojasi savo kuopų valdybose. Kuopų valdybos, kaip jau joms atskiru aplinkraščiu pranešta, iki rugpiūčio mėn. 15 d. (ne vėliau) centro valdybai, 7509 Lawnview Ave. Cleveland 3, Ohio, atsiunčia stovyklautojų sąrašus, kuriuose pažymėtina stovyklautojo vardas, pavardė, amžius ir at-kas ar ne. Stovykloje gali dalyvauti ir neateitininkai, tačiau jie privaleis laikytis visiems stovyklautojams nustatytos programos ir dienotvarkės. Neužsiregistravę iš anksto, stovyklon bus priimami tik esant pakankamai vietos. Stovyklos mokestis 15 dol. savaitei.

Stovykla bus CYO stovyklavietėje, nepaprastai gražioje ir patogioje vietoje. Pati stovykla tik šiemet įrengta, apima 83

akrus žemės, su trimis ezeriurais, sporto aikštėm, naujom moderniom gyvenamom patalpomis — namukais po 18 žmonių, švaria modernia virtuve (stainless steel įrengimai, gilaus sušaldymo prietaisai, oro vėsinimas ir t.t.) ir valgykla, koplyčia ir erdvia sale, bei užsiėmimų kambariais. Stovykla parengta idomi bei naudinga ideologinio bei lituanistinio auklėjimo programa. Šion stovyklon kviečiami dalyvauti ne tik Chicagos apygardos bei vakarienių valstybių, bet ir rytinio pakraščio moksleiviai ateitininkai. Iš stovyklos bus organizuojama ekskursija į ateitininkų kongresą Chicagoje. **Prašome visas kuopų valdybas laiku pristatyti stovyklautojų sąrašus.** Pavieniai gyveną moksleiviai ateitininkai registruojasi tiesiai MAS centro valdyboje, pristatydami reikalingas žinias. Tėvai prašomi sudaryti savo vaikams sąlygas šioje stovykloje dalyvauti. Čia jie ne tik atsi-gaus kūnu, praleisdami savaitę puikioje gamtos aplinkoje ir tikrai gerai prityrusių šeiminių maitinami, bet taip pat

### Jaunimo vasaros stovykla Vokietijoje

Neturint gyvo ryšio su lietuvių skiepijančia aplinka, mums yra pareiga bent vienai kitai savaitei suburti į drauge jaunuosius bendram gyvenimui, bendrai maldai, darbui ir poilsiui. O kad jie nepamirštų, kas jie yra ir turi likti, visa eilė mūsų visuomenei brangių asmenų, kaip prof. dr. Z. Ivinskis, prof. dr. J. Grinius, kun. dr. V. Balčiūnas, kun. dr. J. Aviža, dr. A. Brinkis, dr. J. Sakalauskas, doktorantas J. Medušauskas ir kiti, sutiko savo paskaitomis išaiškinti ateitininkų misiją tremtyje, lietuvių spaudos istoriją, mūsų tautiečių kančias Lietuvoje ... sužadinti jaunoose širdyse gilesnį savo tėvynės pažinimą ir iškelti visame savo skaistume minties "Visa atnaujinti Kristuje" aktualumą.

Netolimoj praėjtyj pasirodė spaudoje viena kita mintis, iškelianti vasaros stovyklų svarbą ir reikalą jas paremti. Jau daug mūsų dosnių tautiečių spėjo atsilipti į mūsų šaukimąsi, prisidėdami savo auką tam tikslui. Tačiau didesnioji dalis mūsų brolių ir sesių Amerikoje dar nespėjo išgirsti mūsų prašymo. Tad vėl kreipiuos į visą katalikiškąją Amerikos visuomenę prašydamas: prisidėkite visi prie mūsų katalikiško jaunimo vasaros stovyklos išlaikymo.

Visi, kurie sielojatės taurios lietuviškos ir tvirtų, katalikiškų gyvenimo principų išlaikymu, prisidėkite prie mūsų darbo siūsdami katalikiškojo jaunimo stovyklai aukas vardu: BALFO, 105 Grand St. Brooklyn 11, N. Y. ar Tremtinių Sielovados Tarnybos, (16) Dieburg, Hessen, Germany, Kapuzinerkloster.

Už aukas iš anksto tariu visiems nuoširdų acių!

T. Alfonsas Bernatonis  
Vyriausias Sielovados  
Tvarkytojas Vokietijoje.

sustiprės lietuviškoje dvasioje, būdami vien tik lietuviškoje katalikiškoje draugijoje, sugebančių auklėtojų priežiūroje.

MAS Centro Valdyba

# Marijos Šventųjų Metų Kongresas

## NAUJOJE LIURDO ŠVENTOVĖJE, PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNE, Kennebunkport, Me.

Kongresas prasideda rugp. 13 d. 7 val. vakare. Bus turininga ir įvairi programa.

Jeigu negali dalyvauti per visas dienas, atvyk būtinai bent paskutinę dieną,  
RUGPIŪČIO 15 D, NES TOJI DIENA BUS KARTU IR TRADICINĖ

## LIETUVIŲ DIENA - PIKNIKAS

su įdomia ir įvairia religine bei kultūrine programa:

8 ir 9 val. Primicijų Mišios  
11 val. Pontifikalinės Mišios  
celebruoja J. E. vysk. B. Kurz,  
Kinijos misionierius  
2:30 val. iškilmingas Kongreso uždarymas  
Liurdo šventovėje.

3 val. kultūrinė programa:  
Tautiniai šokiai — vadovė O. Ivaškienė;  
Dainuos Šv. Petro ir Povilo parapijos choras iš  
So. Bostone, vadovauja Jer. Kačinskas;  
Įvairūs laimėjimai, pasilinksminimai, skanūs  
valgiai ir gėrimai.

VISUS NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME DALYVAUTI TIEK KONGRESE, TIEK LIETUVIŲ DIENOJE.



# Kančios kelyje nauja stotis

Vladimiro miestas prie Kliazmos upės... Anksčiau nei to miesto nei upės vardas mums nieko nesakė. Pirmu kartu jį išidėmėjom, kai aplinkiniai keliais iš jo atėjo žinia, kad jo kalėjime kalinamas Vilniaus arkivyskupas Mečislovas Reinys. Vladimiras virto viena iš stočių tautos kančių kelyje, kada atėjo žinia, jog arkivyskupas M. Reinys ten šiemet ir mirė.

Po tos liūdno žinios atėjo ir kita — kad ir anksčiau Vladimire lietuvių būta. Vienas tokis aname mieste gyvenęs pasirodė esąs kunigas A. J. Rupsis, kuris dabar yra Spring Valley, Ill. Jam esam dėkingi už kelias atsiminimų nuotraukas, išlikusias jo atmintyje iš anų laikų.

— Vladimiras dabar, aišku nebe tas, nes jį palikau jau lygiai prieš 50 metų, — pareiškė gerb. kun. A. J. Rupsis. — Pakliuvau ten mobilizuotas į caro kariuomenę 1902 — į grenadierių Sibiro pulką. Nuvežė mus į Maskvą, o iš Maskvos, iš Kursko geležinkelio stoties, išvežė į Vladimira. Jis tik už 177 varstų nuo Maskvos prie Kliazmos upės, tekančios per žemas balotas apylinkes. Pats miestas aukštumėlėje, ir einant iš stoties reikia gerokai kabintis į kalną. Miestas senas — statytas ar ne 1148. Kai ten buvau, tada buvo nedidelis — apie 10,000 gyv.

Bet Vladimiro mieste garsėjo tada kelios bažnyčios ir senas vienuolynas — dabar gal koks kalėjimas ar sandėlis. Iš mūsų kareivinių už 2 varstų einant į miestą visada reikdavo eiti į miestą pro vadinamus Aukso Vartus — "Zolotija Vo-

Pasakoja KUN. A. J. RUPSIS

rota". Aukso tai ten nekiek ir buvo, bet buvo paausintas kryžius ir Dievo Motinos paveikslas. Rusam Aukso Vartai tiek pat reišė, kaip lietuviams Vilniuje Aušros Vartai... Gal dabar bolševikai juos nugriovė. O jeigu ir nenugriovė, tai vargiai juos teko matyti arkivyskupui Reiniui, nes jie nepakeliui iš geležinkelio stoties į kalėjimą...

— Apie kalėjimą nedaug ką galiu prisiminti. Bet jis ir tada buvo didelis ir garsus. Į jį siūsdavo kalinius ir iš kitur — iš Suzdalo ir net iš Maskvos. Bet argi tada reikėjo tiek kalėjimų kaip dabar.

Caro laikais katogininkų būvė apie 35,000, o bolševikų laikais apie 22 milijonai.

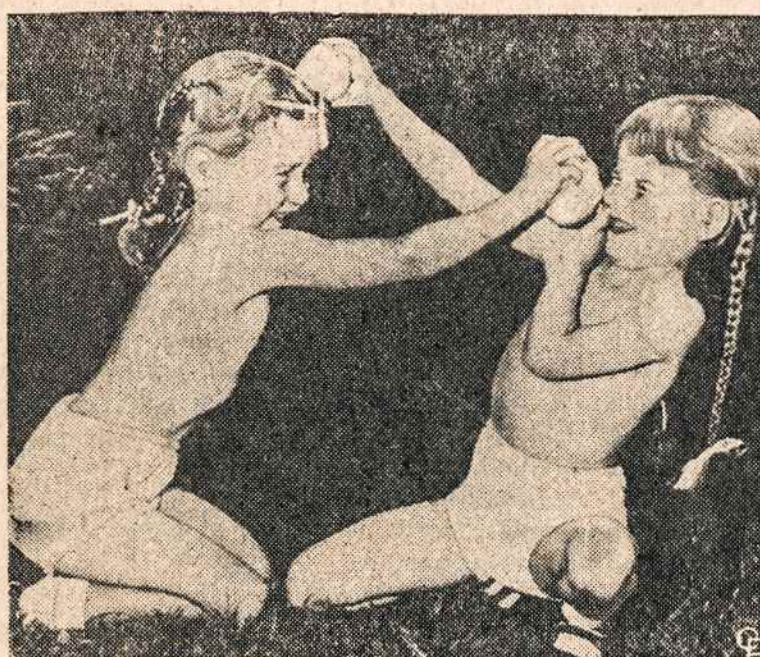
Vladimiro mieste tekdavo susitikti prieš penkiasdešimt metų ir daugiau lietuvių. Gana daug buvo tokių kaip aš — karo tarnyboje, ypač 10-tame Mažarusijos grenadierių pulke. Buvo ir civilių žmonių, ypač 10-tame merginų, tarnaujančių turuolių šeimose.

Susitikdavome su jais sekmadeniais bažnyčioje. Taip, buvo ten ir katalikų bažnyčia, jos klebonas buvo lietuvis, iš Vitebsko arkivyskupijos. Kai jis 1903 mirė, naujai paskirtas klebonas buvo vėl lietuvis. Koki jausmai apimdavo, kada toli nuo tėvynės Vladimiro bažnyčioje suskambėdavo visų bendrai giedamas "Pulkim ant kelių"...

— Praleidau Vladimire 16 mėnesių. Miestas buvo kaip savas. Paskui išgrūdė mus per Sibirą į Mandžuriją, prie dabartinės Korejos sienos. Teko ten daug badauti, vargti ir

daug draugų netekti. Anoje Saulėtekio šalyje visai nemačiau katalikų bažnyčios. Tik 1906 grįžau į tėvynę, jau kitais keliais, ne pro Vladimira, ir pirmu sykiu po pustrėčių metų kaip tik Visų šventųjų dieną galėjau bažnyčioje pasimelsti už save ir už tuos lietuvius, kurie paliko Mandžurijos laukuose.

— Daug prabėgo įvykių per tuos 50 metų. Prabėgo ir daug naujų vargų Lietuvos žmoneliams. Tada iš Vladimiro šaukėsi į Dievą lietuvių tikinčiųjų "Pulkim ant kelių"; dabar iš jo šaukia naujo kankinio kraujas.



DVI MERGYTĖS (Mt. Washington, Pa.) žaidžia sniego kamuoliukais karščių metu. "Šaltus sviedinius" jos išsaugojo šaldytuve nuo sausio mėn.

## ŠOKO ŠIMTAS STOVYKLAUJANČIŲ MERGAIČIŲ

Tradicinė Nek. Pr. seserų Lietuvių susiartinimo šventė-piknikas, įvykęs liepos 25 d., sutraukė publikos kur kas daugiau negu pernai.

Suvažiavo jie iš įvairių vietų pasidžiaugti seserų gražiu darbu, pamatyti baigiamą statyti koplyčią ir kartu dalyvauti mergaičių stovyklos baigtuvėse.

Jau iš vakaro susibėgę artimieji bendradarbiai padėjo pasiręgti: ištaisė automobiliams sustoti laukus, pastatė palapines, prie didžiųjų vienuolyno durų padarė altorių.

Sekmadienį 11 val. čia ir prasidėjo šventės religinė programa. Mišias laikė kun. Dr. K. Matulaitis, neseniai atvykęs iš Anglijos, pamokslą sakė kun. Br. Markaitis, SJ. Tuoj po pamaldų surengta procesija prie Fatimos statulos ir lietuviško kryžiaus, kalbant rožančių.

Pietūs vyko naujai pastatytos koplyčios salėje, kur jau gana erdvi ir patogios. Su jais prasidėjo ir piknikas. Per garsialbius grojo lietuviška muzika, palapinėse, salėse ir aikštėse vyko žaidimai, laimėjimai. Tuo pačiu metu svečiai apžiūrėjo baigiamą statyti koplyčią.

Po pietų suvažiavo dar daugiau svečių, ypač kunigų iš visų aplinkinių parapijų.

Ketvirtą valandą vienoje aikštėje prasidėjo šventės antroji dalis — programa, kuri visais atžvilgiais buvo įdomi, įvairi. Vargu kiti lietuviškieji renginiai gali ką nors panašaus suorganizuoti.

Ją atliko 100 stovyklavusių mergaičių

Pradžioje jos visos pražygiavo, dainuodamos stovyklos maršą. Kad jų balseliai nedingtų aikštėje, jau anksčiau tos pačios dainos buvo įdainuotos į juostas, ir dabar, per garsialbius perduodamos, sudarė visas gražų įspūdį. Nedingo nei gana tylūs dainos, — taip

### PUTNAM, CONN.

gana plačiai pasklidę žmonės galėjo gerai girdėti.

Po atidarymo žodžio pasirodė jauniausias, vidurinės ir vyresniosios stovyklautojos. Jos šoko, dainavo, atliko dainom pritaikytus judesius, žaidė, lenktyniavo. Baigta stovyklautojų "Spaudos maršas".

Kiekviena nešė draudžiamųjų laikų, laisvos Lietuvos ir dabartinių laikraštų pavadinimus.

Visa baigta specialiai šia proga parašyta kun. Br. Markaitis, S. J. daina "Grįšim".

Programą spargė ir jai vadovavo K. Marijošienė, A. Prapuolenytė. Mažąsias stovyklautojas paruošė N. Stadininkaitė, įdėdama ne tik darbo, bet ir meilės, tad nenuostabu, kad šios mažosios prieš savo mokytojos prisiršo ir klusniai vykdė jos nurodymus.

A. Prapuolenytė per visą stovyklavimą mokė lietuviškų dainų. Parinko jas vienas iš senesnių laikų, kitas dabartinių kompozitorių. Visos jos nesudėtingos ir paprastos, kad

mergaitės lengvai pasisavintų ir iš stovyklos kaip lietuvišką dovaną parsivežtų namo.

K. Marijošienė, tautinių šokių gaivintojai ir mokytojai, teko vadovauti visai programai. Ji pritaikė atskirai dainom judesius ir išmokė šokių. Čia ji parodė ypač daug gražios fantazijos. Visi šokiai ir judesiai buvo visai nauji. Vienas iš gražiausių šokių buvo bene "Audėjėlė", kur, pasinaudodama to paties šokio motyvais, išvystė į sudėtingą masinį šokį. Šia prasme K. Marijošienė jau pagilina mūsų tautinių šokių, kurie šiaip jau besikartodami virto šablono.

Iškilmės ir stovykla baigėsi vėlavus leidimo, atsisveikinimo kalbomis. Stovyklautojų džiūjoji dalis išskubėjo su savo tėveliais, nešdamos gražios draugystės ir darbo prisiminimus. Skirstėsi ir kiti iš tos lietuviškos sodybos, palinkėję jai augti, stiprėti ir kuo plačiau spinduliuoti.

Šventės proga išleistas gražus "Kibirkštelių" — stovyklautojų laikraštuko numeris. P. J.

### LAWRENCE, MASS.

— Šią vasarą pas savo tėvelius Lawrence, Mass., atostogavo tėvai marjonai. Tėvas P. Kranch (Krancevičius) iš Chicago, tėvas J. Jančius, atvykęs iš Romos ir tėvas J. Pauliukonis — marjonų seminarijos rektorius Hinsdale, Ill.

— Kun. Albinas Janiūnas, prel. Pr. Juro asistentas, sugrįžo iš atostogų, kurias praleido pas savo tėvelius.

— Kun. V. Paulauskas, kuris buvo keletą metų prel. Pr. Juro asistentu, rugpjūčio pradžioje persikėlė į Norwich vyskupiją ir eis kapeliono pareigas Nekalto Parsidėjimo seselių globuojamoje prieglaudoje Thompson, Conn.

— So. Bostono šv. Petro parapijos klebonas kun. Pr. Vir-

mauskis ir kun. M. Jotka 22 liepos buvo nuvykę į Methuen vietovę, netoli Lawrence, ir ten vadinamoje "Palangoje" praleido dieną tyrame ore.

— Šv. Pranciškaus parapijos tretininkai dalyvavo tretininkų konferencijoje So. Bostone šv. Petro parapijos bažnyčioje rugpjūčio 1 d.

— Lawrence tretininkai vyks į Kennebunk Port rugpjūčio 15 dieną į tėvų pranciškonų rengiamą trijų dienų kongresą. Autobusai jau užsakyti.

— Nekalto Parsidėjimo seselių vienuolyno ruoštamė piknike Putnam savo stalą turėjo ir seselių rėmėjos iš Lawrence. Vienos vyko į pikniką autobusu, kitos privačiais automobiliais. V. S.

## IŠ VISUR

• Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų Kongregacija šiemet mini 30 savo įsikūrimo sukaktį. Kongregacija įkurta 1924 m. vasarą Pensylvanijoje, Elmhurste, kur buvo ir pirmasis centras. Praėjusio karo metu centras perkeltas į Brocktoną. Seserys daugiausia dirba lietuvių parapijų mokyklose.

• Rudens šventė ir piknikas (Darbo šventėje — Labor Day, rugsėjo 5) įvyks Brocktone, Nukryž. Jėzaus seserų sodyboje. Seserų rėmėjai uoliai piknikui ruošiasi. Jis paprastai sutraukia daug lietuvių iš visos N. Anglijos. Šiemet, ryšium su seserų 30 metų sukaktimi, svečių laukiama labai gausiai.

• Išleidžiami Krėvės raštai. Liet. Rašytojų Draugija ėmėsi iniciatyvos išleisti visus Vinco Krėvės raštus, kas sudarys apie 10-15 tomų. Technškai tai įmanoma atlikti per porą metų. Jau rūpinamasi sudaryti redakcinę komisiją, į kurią įeiti rašytojas, literatūros mokslininkas ir kalbininkas. Reikaliu esant, bus sudarytas platesnis komitetas. Techninį raštų leidimą vykdys toji leidykla, su kuria susitars leidyklos paveldėtojos (žmona ir duktė) ir kuri turės laikytis Komiteto sudarytoju plano bei nuostatų. Visų tomų kaina gali svyruoti tarp 40-50 dol. Mokama bus atskiromis ratomis. Norintieji užsakyti, prašomi rašyti Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkui: B. Babrauskas, 1436 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

• Vokiečių enciklopedijos "Der Grosse Herder" išėjusiam ketvirtame tome randame įvairios aktualios medžiagos. Tomas gausiai iliustruotas net spalvotomis nuotraukomis. Iš lituanistikos minėtini dr. Jonas Grinius, Jonas Jablonskis, kuris pavadintas lietuvių rašomosios kalbos tėvu, ir Vytautas Jonynas. Der Grosse Herder kaštuoja 85 dol. Tarpininkaujant dr. J. Januškevičiui, 213 Fairview St., Riversdale, N. J., galima įsigyti ir pigiau, mokant 3 dol. kas mėnesį.

• Lietuvoje, pagal vieną gautą laišką, praeita žiema buvusi labai šalta. Daugelis nusalo rankas ir kojas, neturėjo kuo apsiauti ir iš ko pirštines nusimegsti. Laiške prasidejo sūsių drabužių ir avalynės. Su išvežtais į Sibirą susirašinėja ir vieni kitiems padeda, kuo kas gali.

• Lietuvių Enciklopedijos III tomas jau baigtas spausdinti ir pradamas siuntinėti prenumeratoriams. Šis tomas baigiamas Ch raide. Jame yra daug biografijų žymiųjų lietuvių veikėjų (B raidės) ir lie-

tuvių kolonijų aprašymu: Bostono, Bridgeporto, Brocktono, Brooklyno, Cambridge, Chicago.

• Lietuvos žemėlapiui, kurį leidžia LE, užsakyti terminas pratiesiamas iki rugpjūčio 31 d. Žemėlapi ir prie jo pridėtą vardyną norima išleisti dar šiais metais. Visi vietovardžiai bus kirčiuoti.

• Philadelphijoje šią vasarą sėkmingai vykdomas Balfo val. Iš jų gautų aukų Balfo centrui atsiuntė 2.250,00 dol., už kuriuos nupirks 30,000 svarų cukraus. Cukrus bus siunčiamas Vokietijoje likusiems lietuviams. Turint galvoje, kad Vokietijoje cukrus yra gana brangus, tai ši philadelphiečių auka yra tikrai labai vertinga.

• Stasys Gudas iš Chicagos Balfui paaukojo 300 dol.

• Kan. J. Končias, Balfo pirmininko, pastangomis liepos mėn. iš federalinės valdžios gauta 20,000 svarų sviesto, kuris jau nugabentas į Vokietiją ir dalijamas lietuviams.

Marianapolis laukia Marijos dienos

Šiais jubiliejiniais metais, Marijos vardo dienoje, rugsėjo 12, sekmadienį, organizuojama iškilminga šventė šiluvos Marijos Stebuklingosios Dievo Motinos garbei tėvų marijonų koplyčioje Marianapoly. Tą dieną bus meldžiamasi už Rusijos atsivertimą, už persekiojamą Bažnyčią, už Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų greitesnį išlaisvinimą.

Marianapolis tikisi sulaukti į šią šventę daug žmonių. Iš daugelio N. Anglijos vietovių jau lietuviai būriuojasi vykti ekskursijoms. Dievo Motinos šventės programa rengėjų numatyta įvairi ir turtinga.

Nuo žilos senovės daina buvo ir tebėra neatskiriama lietuvių palydovė, ramintoja, gražesnių pasaulių nešėja, vargo lengvintoja. I lietuvišką dainą mūsų broliai ir sesės, mūsų žilos motušės sukrovė savo vargus, džiaugsmus, atsiminimus ir svajones... Lietuvis dainavo, dainuoja ir dainuos, kur jis bebūtų. Kad nepamirštume gražiųjų mūsų laudies dainų, kad jų išmokytumėi ir savąjį jaunimą, būtinai įsigyk DAINŲ KNYGELĘ:

'Vai lėkite dainos'

Joje yra apie 200 dainų tekstų. Kaina \$1.00. Kreipkis:

DARBININKAS  
680 Bushwick Ave.  
Brooklyn 21, N. Y.

arba:  
FRANCISCAN FATHERS  
Kennebunk Port, Me.

## Marijos statula Juozapo-Marijos vieloje

Liepos 4 keliaujanti Nekalčiausias Marijos širdies statula buvo atgabenta į šv. Kazimiero seserų Juozapo-Marijos vilą. Giedodamos Sveika Marija seserys pasitiko statulą ties kleivų alėja ir procesijoje, vad. kapelionui dr. M. Ražaičiui, atlydėta į gražiai išpuoštą koplyčią. Čia kun. dr. M. Ražaitis pasakė pamokslą, sukalbėtas rožančius ir litaniją. Liepos 5-tos dienos popietėje įvyko ypatingos pamaldos: rožančius, litanija, Marijos Metų malda ir malda už Lietuvą. Prel. Ig. Valančiūnas savo pamoksle nušvietė Marijos užimamą vietą Dievo planuose dar prieš pasaulio sutvėrimą, suminėjo garsiąsias apsiirėsimų vietoves bei ragino visus atverti savo širdis Dievo ir mūsų Motinai. Pamaldos baigtos palaiminimu švč. Sakramentu.

Dangiškoji Viešnia pasiliko pas seseris ligi liepos 9, kada

buvo išvežta į šv. Pranciškaus parapiją Minersville, Pa. Aplankymo dienomis visos seserys maldavo Marijos, kad užtartų pas savo Sūnų dvasios reikaluose, o ypatingai prašytą, kad kuo greičiau išlaisvintų brangiąją tėvų žemę — Lietuvą.

S. M. R.

### ATIDARYS BIBLIOTEKA

Lindeno lietuvių bendruomenės apylinkė spalio 24 ruošia spaudos 50 metų atgavimo minėjimą ir ta proga atidarys lietuvių bendruomenės biblioteką. Apylinkės švietimo komisija išleis ir vietos laikraštį "Lindeno Žinias". Jei susidarys pakankamas kiekis skaitytojų, tai laikraštėlis bus leidžiamas periodiškai. Laikraštėlyje be kolonijos ir kaimyninių kolonijų žinių bus muzikos, meno, sporto, sveikatos, juokų ir politikos skyriai. J. P.

MARIJOS KONGRESE  
Kennebunk Port, Me., rugpjūčio 13-15 d., mišias celebruos J. E. Vysk. B. Kurz, Kinijos misionierius, pamokslus sakys Lietuvos pranciškonų provincijolas T. J. Gailiusis ir prel. J. Balkūnas, iškilmingom kongreso uždarymo pamaldom vadovaus prel. K. Vassys, meninėje programoje dalyvaus O. Ivaškienės tautinių šokių grupė ir šv. Petro par. So. Bostone choras, vadovaujamas kompoz. J. Kačinsko. Choro atvaizdą čia matome.



Pasinaudok ramioms ir sveikoms atostogoms

## BUTAUSKŲ ŪKYJE

Tik 3 valandos kelio nuo New Yorko miesto. Maloni namų atmosfera, jaukus kambariai, skanus valgis su šviežiu pienu ir daržovėmis. Naujas maudymsi baseinas (swimming pool). Tarp įvairių pramogų turėsite Badmintoną, pasagą, televiziją ir kitus.

Sekmadeniais parūpinsim nuvežimą į bažnyčią. Savaitė prasideda nuo šeštadienio iki šeštadienio popiet.

Kaina vienam asmeniui \$30.00 savaitėi.

Užsirezervuoti vietą iš anksto. Sezonas tęsiasi nuo liepos 2 iki rugsėjo 6. Daugiau informacijų gausite telefonuodami:

TORRINGTON 9655

Arba rašydami:

### BUTAN'S

R.F.D. 1, Mt. Road Torrington, Conn.





## "ANGELIŠKAM MIESTE"

Sakau, žmonės toje Amerikoje plūstę plūsta į "soutus", ieškodami amžino pavasario, kodėl ir man jo nepaieškoti. Išvykau nei savo pačiai nieko nesakydamas, ir pradėjau dairytis pastogės. Jei gerai pavyks, galvoju, tai parsigabensiu ir ją: o jei ištikis kokia nedalia, grįšiu "nekaltais" ir sakysiu: tegu ją kur tą Ameriką, ir mane buvo "kidnapine"; o tu, pačiu, ar ieškojai manęs su policija!...

Taigi vieną dieną dingau ir atsiradau dideliame mieste. Jis guli prie šiltų vandenų, kur visada gėlės žydi, muzika groja, žmonės būriuojasi, artistai šoka ir vaidina... Gera, sakau, bus čia gyventi, tik reikia kur palėpę susirasti. Ką gi, pamaniau, artimiausi man draugai bus bene tie, kurie tik dabar pradeda kurtis. Perka jie sau namukus, tašo ir perstatinėja, veda ir skiriasi. Priims jie ir mane, su pačia "laikina" išsikyrusį. Tokiem dažniausiai visi galestingi ir atlaidūs...

Nužiūrėjau vieno diplomo to teisininko palėpę garaže ir pradėjau lizdą krauti. Puiki veitelė! Matyti didesnė dalis to "angeliško miesto" ir žvaigždės žiba naktimis — gyvenk ir norėk. Jau buvau kone pusę lizdo susukęs, kai garazan įsmukinėjęs su kažkokiais liudininkais ar advokatais ir tarė:

— Čia, vyrukai, bus kambariukas kortoms palošti; čia įrengsiu tetai kambariuką; čia gal kokiam vienguūgiui kampeilis — reikia ir pinigų pasidaryti.

— Čia, čia, čia, — sucirškiau viršum jų galvų. — man tikrai nebūs nei ramybės nei vietos, jei jau tetą kurdins.

Nuplasnojavau tada pas mokytoją, kuris gerus namus pirkė ir gerai sumokėjo. Čia, sakau, bus ir man vietos. Bet kur tau? Vos nutūpiu ant stogo, o jau girdžiu apačioje kalbas:

— Namą dalysiu pusiau ir taisyčiau antrąjį aukštą — bus daugiau kambariukų, daugiau ir šimtukų į mėnesį. Na, vyrų, pažudinkime stogą!

Sujudinau vėl sparnus ir atsiradau pas savo pažįstamą dailidę. Jis kūrėsi "tikroje pilyje" su ažuolinėmis grindimis ir lubomis, su balkonėliais, bokšteliais. Na, manau, tokių namų jau nevers. Bet mano džiugavimą nustelbė dailidės žodžiais savo pačiai:

— Žinai, nebūčiau tu "palocių" pirkęs, jei nemokėčiau medžio piauštyti. Pridirbsime naujų miegamųjų ir ilsimųjų, naujų virtuvių, kambarėlių, palėpėlių. Čia bus tikras "rent-houzas". Tai palupsim pinigai!

Dabar jau man nieko neliko, kaip skristi atgalios iš to "angeliško miesto".

Zv. BePastogis

## Ar žinai, kad

● Sraigė esąs lėčiausias gyvūnas. Per sekundę ji nušliaužia 0,0015 metrų, arba dešimt minučių reikia jai vienam metrui. Geras pėstininkas žmogus per sekundę padaro 2,4 metrus, bėgikas 5-6 metrus.

● Garsiausias paukštis esąs Amerikos vadinamas varpeio vardu — jo balsas girdėti už 5-6 kilometrų.

● Skaičiai su nulium Indijoje laikomi nelaimingais skaičiais, nes nulius reiškia nebuvimą.

● Šakutė ligi 18 amžiaus nebuvo vartojama. Pasiėjo lig tol su peiliu ir šaukštu.

● Italai lig 16 amžiaus lan-gam nevartoję stiklų.

# Lietuvių diena Clevelande

Liepos 4 d. įvyko jau antroji Lietuvių Diena, surengta Bendruomenės apylinkės. Joje dalyvavo apie tryliką šimtų žmonių. Clevelandui tai yra reikšmingas skaičius. Malonu, kad atsilankė visi — senieji ir naujieji ateiviai. Tuo būdu Lietuvių Diena tapo visų susitikimo, susitarimo ir tarpusavio bendravimo švente. Į ją taip pat atvyko nemaža ir svečių iš Akrono, Pittsburgho, Detroito, Toledo, net iš Chicago, Amerikos rytų ir Kanados.

Lietuvių Dienoj šiemet daugiausia dėmesio buvo paskirta mūsų jaunimui. Visų pirma jis atliko programą. Norėta, kad joje dalyvautų jaunimo ko daugiausia. Tuo būdu keturiasdešimt L. Sagio parengtų ir vadovaujamų mergaičių pašoko tris tautinius šokius: Blezdingėlę, Kepurinę ir atlaidūs... Toliau penkiasdešimt keturi mažiųjų, St. Stasienės vadovaujami, "suvaicino" lietuvišką darželį (pagal A. Vienažindžio dainą "Kaipgi gražus gražus rūtelių darželis"). Lietuvaitės solo partiją atliko L. Kasparavičiūtė. Įvairiems programos darbams, be paties jaunimo, talkino muz. Alf. Mikulskis, akt. P. Maželis, Alg. Bielskus, V. Valaitis, E. Golšanskienė, J. Klitorienė, V. Kasparavičiūtė, Ap. Senberginė, Vl. Gylis, R.

## VASARINĖ MOKYKLA NORWOODE

Jau nebe pirmi metai vietinio klebono kun. F. Norbuto rūpesčiu veikia vaikams vasarinė mokykla. Kas metai vaikų skaičius didėja. Praeitais metais lankė 45, šiemet lanko 60 vaikų. Veikia dvi dienas savaitėje: antradieniais ir trečiadieniais. Mokina Nukryžiuotojo Jėzaus seselės iš Brocktono. Moko lietuvių kalbos, dainelių, rankdarbių ir žaidimų. Iš to pasiekama daug naudos: vaikams tinkamai esti užimti, prižiūrimi, pratinami klusnumo ir šio to naudingo išmoksta. Turime būti dėkingi tų mokyklų rengėjams ir mokytojams.

Kartą užėjau į V. Babilo daug ir sienoms popierio krautu. Nusipirkau kas reikėjo. Šaskaitą parašė lietuviškai. "Kur taip gražiai išmokot lietuviškai rašyti?" — paklausiau. Jis su pasididžiuoju atsakė: "Pažįsti kun. F. Norbutą, dabartinį parapijos kleboną? Jis mane dar mažą išmokino." V. Babilas jau antrosios kartos lietuvis. Kalba lietuviškai kiek su priemaiša anglicizmo. Savo klientams lietuviams gražiai patarnauja gimtąja tėvų kalba.

## St. Barzdukas

Valaitis, E. Žilonis ir kt. Programą žiūrovams aiškino R. Malcanaitė.

Vėliau jaunimas atliko dar įvairias spotro varžybas, kurioms vadovavo Alg. Bielskus, V. Valaitis, E. Šikšniūtė, Arv. Barzdukas, H. Johansonas, J. Puškorius, Alg. Liutkevičius ir kt. Varžybų laimėtojams Bendruomenės apylinkės valdyba paskyrė įvairių dovanų. Broliai Česnavičiai parodė lėktuvų modelių akrobatiką ore.

Alg. Muliolis pagamino Dienos transparentą ir parūpino dekoracijas.

Programos metu trumpai kalbėjo apyl. valdybos pirm. St. Barzdukas ir vicepirm. inž. P. J. Žiūrys. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Lietuvių Radijo Klubas, vadovaujamas J. Stempušio, per savo garsintuvų sistemą teikė informacijas ir perdavė pokštelių muziką bei dainas.

Dienos bufetą parengė ir aptarnavo ponios Pr. Bliumentalienė, L. Gailiūšienė, P. Butkuvienė, B. Daukantiene, A. Juodienė, M. Jurkšienė, K. Lazdiniene, Vl. Macijauskienė, O. Salasevičienė, T. Židonienė, prie baro dirbo Pr. Židonis, V. Degutis, G. Gudėnas, J. Sakalas, Al. Šemeta, Alf. Steponavičius, J. Rastenis. Jų visų darbo vaisiai taip pat buvo gražūs: ką pagamino ir pristatė — viskas buvo suvalgyta ir išgerta.

Įvairiems kitiems darbams talkino K. Žukas, B. Gražinis, Kl. Karosas, J. Mikonis, Vl. Palubinskas, J. Žagarskas, R.

Prickockytė, A. Valaitytė, P. Banionis, J. Baranauskas ir kt.

Šitaip atrodo bendras antrosios Lietuvių Dienos vaizdas. Reikia dar paminėti ir valdybos narius P. J. Nasvytį, J. Čiuberį, J. Damušį, V. Morkūną, kurie labai aktyviai prisidėjo prie Dienos pasisekimo.

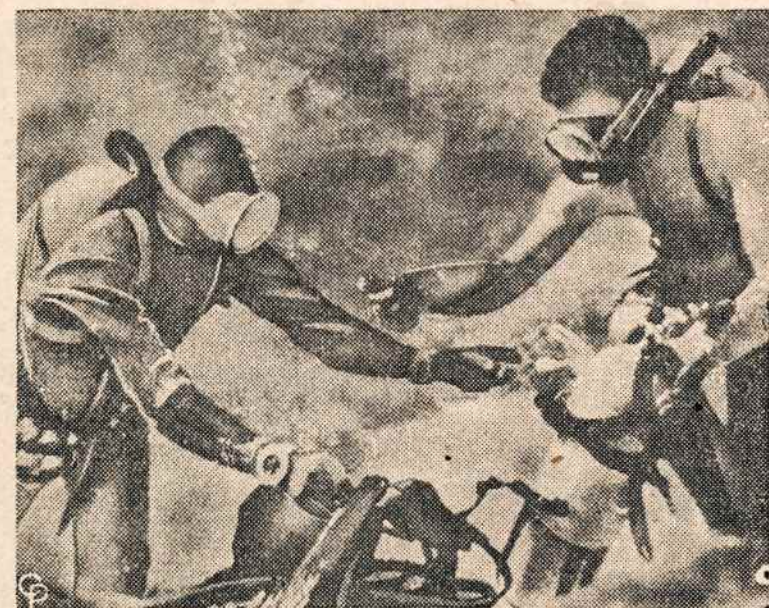
## KULTŪRINIŲ DARŽELIŲ ŠVENTEJE

Clevelandas iš kitų Amerikos miestų išsiskiria ypačiai viena savo įžymybe — tai vad. kultūriniais darželiais, kuriuose kiekviena tautybė reiškiasi kuo nors savitu: garsiaisiais savo tautos žmonėmis, tautiniais simboliais ir t. t.

Kasmet taip pat įvyksta ir tradicinė kultūrinių darželių šventė, kurioje atskiros tautybės rodosi su savo tautiniais šokiais, dainomis, drabužiais, papročiais ir kt. tautinės kultūros turtais. Šiemet ši šventė įvyko liepos 18 d. Po oficialiosios dalies rodėsi ukrainiečiai, graikai, slovenai, vengrai ir kt. Jie teišiuntė savo tautai atstovauti po vieną kitą šokėją, po vieną kitą dainininką, tik slovenai reprezentavosi choru.

Mūsų pasirodė L. Sagio vadovaujama liuanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, išsikyrusi ir savo gausumu, ir šokių darnumu. Abu šokiai — Sadutė ir Kepurinė — buvo palydėti gausių plojimų. Ma-

Tuo būdu visų sutelktinės pastangos ir gausus Clevelando lietuvių bei svečių atsilankymas Lietuvių Dieną padarė prasminga ir reikšminga mūsų tautinė švente, prisidėjusia prie tautinės dvasios pakėlimo bei stiprinimo. Bendruomenė yra visiems didžiai dėkinga už bendrojo lietuviško reikalo supratimą bei parėmimą. Nuosirdžiausias ačiū!



ED FISHER (kairėje) su kitu naru nusileido 30 pėdų po vandeniu ir išbuvo 24 valandas be jokio ryšio su paviršiumi. Jis demonstravo savo išrastas naujus rūbus (Key Largo, Fla.)

## Fordas gamina naujus ginklus

John S. Bugas, Fordo pramontės reikalų viceprezidentas, paskelbė šiuos davinius:

Per pirmuosius 1954 m. šešis mėnesius Fordo bendrovėje dirbo kas valandą vidutiniškai apie 132,739 darbininkų; savaitėje kiekvienam teko išdirbti 41.6 darbo valandas. Praėjusį pusmetį darbininkam atlyginti Fordas išmokėjo \$334,071,214. Į šią sumą įeina visų dirbtuvių valandinių darbininkų atlyginimas. Vidutiniškai savaitinis atlyginimas vieno darbininko siekia apie \$71,13 arba metinis \$3,700.

JAV oro jėgos padarė su Fordu sutartį, kuria Fordas įsipareigoja pagaminti naujo tipo ginklą.

Taip pat prailginta sutartis, pagal kurią Fordas jau yra pagaminęs M39 — greičiausiai šaudomą 20 mm automatinį pabūklą. Sutarties pratęsimas įgalina Fordą ginklo gamybą dar labiau patobulinti.

Trečioji sutartis praplečia ginklų gamybos ir jų išmėginimo galimybes kompanijos dirbtuvių ribose Rouge, Dearborn, Mich.

Fordo pagamintieji lėktuvų pabūklai, vartojami sprausminių naikintuvų F-86, Korejos kare išlaikė egzaminus, nutūpdydami 1952 m. mažiausiai bent 7 rusų gamybos MIG-15.

## KUR NAMAS MŪS...

DETROIT, MICH.

— Kur namas mūs? — yra tokia graudi daina. Ji dažnai nuskamba detroitiečio lietuvių širdyje. Kai reikia suruošti kokį minėjimą, kai reikia vaidybos mėgėjams repetuoti, tautinių šokių grupei kojas pamiklinti, kai reikia rasti vietą dekoracijoms sukrauti, kai kokį koncertą kas ruošia ar susirinkimėlių šaukia, tada visi prisimena ir pasigenda savų namų.

Tiesa, skelbimuose dar mėgstama žymėti, kad tai įvyks buv. lietuvių namuose. Deja, tie namai jau pora dešimčių metų ispanų rankose. Nereikalinga gyventi liūdnais prisiminimais, nėra ko aimanuoti, kad tų namų lietuviui neišlaikė (kalta ūkinė depresija ir dar kai kas), tačiau visada galima su pasididžiuoju kalbėti, apie senuosius lietuvius, kad jie sugebėjo namus — salę įsigyti. Atvykę į Detroitą, jie ne tik sau namus ar automobilius pirkė, bet labai dažnas pirmojoje vietoje, rūpinosi turėti savą lietuvišką bažnyčią, savą organizaciją, savus namus. Jų daugelis ir dabar sako, kad mieliai ir didesnėmis sumomis prisidėtų prie lietuvių namų statymo ar pirkimo.

Jau kelt metai prie Detroito lietuvių organizacijų centro buvo sudaryta "Lietuvių namams komisija", kuri tyrinėjo namams pirkti galimybes. Dabar tą iniciatyvą perėmė L. Bendruomenės Detroito Apylinkės Valdyba. Po daugelį posėdžių bei pasitarimų dar ši rudenį bus steigiamas akcinė bendrovė "Lithuanian Home Corporation." Jau ir įstaitai paruošti. Pradžioje numatoma išleisti akcijų už 100.000 dol., vienos akcijos kaina — 100 dol. Namus vadys 9 direktorių valdyba, akcininkų išrinkta.

Visi susipratę lietuvių turėtų prisidėti prie šių namų įsigijimo. Jei Detroito skaitoma apie 20.000 lietuvių (apie 2000 dipukų), tai užtektų kiekvienam po 10 dol. sudėti ir jau namai — salė būtų. Na, sutikim, kad 10 procentas domės namais Argi 100 dol. toks jau didelis pinigas, kad jo nebūtų galima paaukoti didžiam gražiam tikslui. Jei kitos tautos:

ukrainiečiai, armėnai ir kit. turi savo namus, kaip mes lietuvių — susipratusi tauta galime jų neturėti.

Jei kelios organizacijos ir klubai yra svarstę patalpų klausimą. Neseniai spaudoje matėsi žinia, kad toks jaunas Darjaus ir Girėno klubas turi jau 4000 dol. savų namų pirkimui. Anksčiau girdėjosi, kad tautininkai ir vyčiai apie savo namus galvoja. Gera ir gražu organizacijoms turėti savus nors ir nedidelius namus, tačiau juose nesurengsi nei didesnio vaidinimo, nei koncerto, nei parengimo. Ar negeriau, kad organizacijos dėtusi prie bendrų namų, kuriuose jiems būtų vietos ir susirinkimams ir posėdžiams, kur būtų jaunimo skaitykla, sporto salė, kur galėtų sukurti visas lietuvių kultūrinis gyvenimas.

Per vasarą mes detroitiečiai mėgstam keliauti paežerėn, tačiau neužsipilkim akių smėliu prieš šį didelį uždavinį. Organizatoriai mums ruošia kelius į lietuvišką namą, — suglaustom gretom ženkime visi savo pagalba, nesdami, kad kuo greičiau ant žemlenio sužydėtų pabaigtuvių vainikas!

P. Natas

## Chicago, Ill.

TELEPHONE:  
DEARBORN 2-0819  
TO PLACE  
HELP WANTED ADS.  
ASK FOR AD TAKER

## DISPLAY

## Complete Plumbing & Heating

INSTALLATION & SUPPLIES

Kitchen & Bathroom Fixtures  
All work done by Experts

GEO. HAZARD & SON  
50 Years in Business  
3312 S. Halsted Street  
Phone: Yards 7-2331

## INCOME PROPERTY

2 HOUSES  
ONE APT. HOUSE  
3 LARGE LOTS  
NEAR LAKE

For Appt.  
EV 4-0325

## VETERANS

2 & 3 BEDROOMS  
New ALL FACE BRICK

Ranch Style Homes

FULL PRICE FROM  
\$12,750 to \$15,300

DOWN PAYMENT \$650 to \$900  
MONTHLY PAYMENT \$75 to \$88

Includes Principle, Interest, Taxes and Insurance  
(Slightly Higher Down Payments for Civilians)

Furnished Model May Now Be Inspected

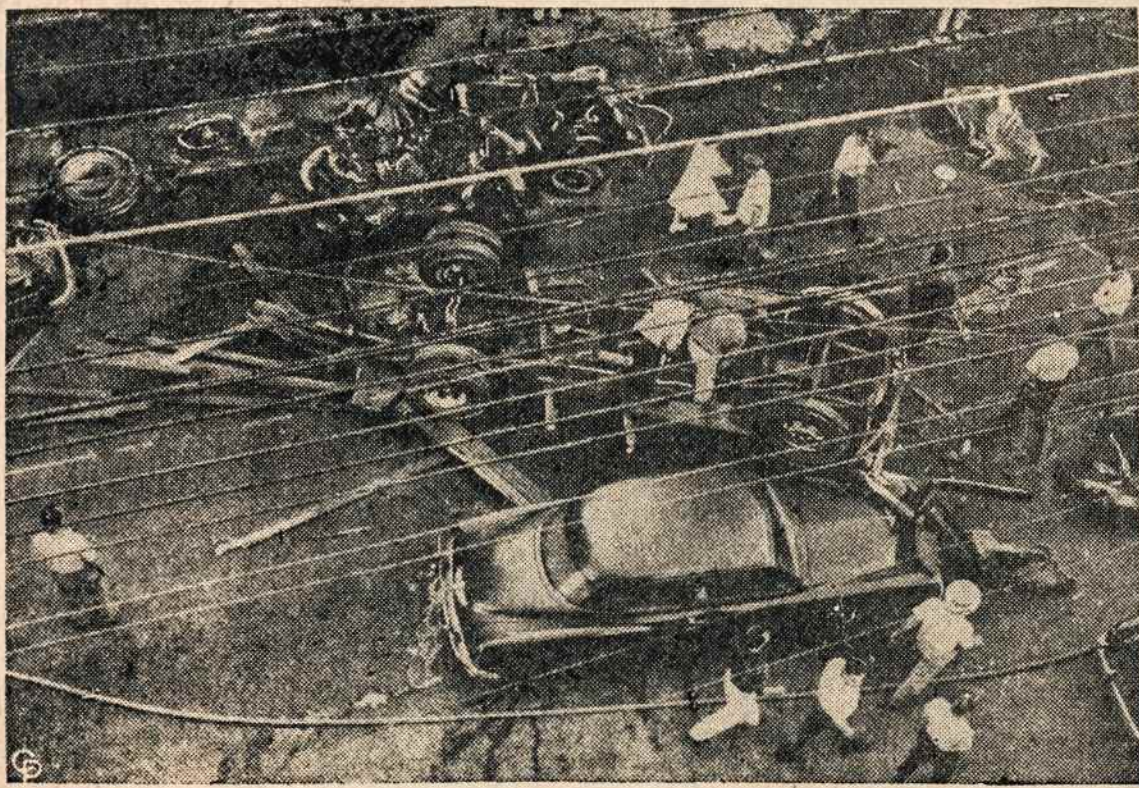
14900 INDIANA AVE.

DOLTON, ILL. — One block North of Sibley

Model Open Daily 9 A. M. to 8 P. M.  
Sunday 11 A. M. to 8 P. M.

E. C. MAHONEY, Builder

DOLTON 3737



LIBERTY, N. J., sulnicvėžimis, sugedus stabdžiams, sudaužė 13 mašinų; 3 žmonės užmušti, 10 sužeista.



**Atsiūsta paminėti**

**Vydūnas — PRABOCIŲ ŠEŠELAI**, antra laida išleido Terra, finansuojama Vydūno Fondo komiteto, su Vydūno nuotrauka, rankraščio faksimile, 184 psl. Kaina nepažymėta.

**N. Gogolis — MIRUSIOS SIELOS**, vertė M. Miškinis, išleido antra laida Terra, 290 psl. kaina 3,25 dol.

**Alfonso Gricius — TROPIKŲ ELEGIJOS**, lyrika, išleido "Australijos lietuvis" Adelaidėje. Ilustracijos Telesforo Valiaus, 61 psl.

**LUX CHRISTI**, leidžia ALRK Kunigų Vienybė, liepos mėn., 2-13 nr., redaguoja kun. V. Rimšelis, MIC., 104 psl.

**LIETUVA**, Politikos žurnalas, balandžio - birželio mėn., nr. 6. Redaguoja J. Audėnas, Dr. Br. Nemickas, V. Vaitiekūnas. Turinyje: S. Sužiedėlis — Lietuvos Lenkijos santykiai; Suvalkų sutartis; T. Daukantas — Sienų skiriamieji pažymiai; V. Vaitiekūnas — Sovietinis genocidas; A. Merkelis — Spauda kovoje dėl laisvės; T. Trumpa — Jungtinės Valstijės ir Rusija; apžvalgos, dokumentai, knygos.

**Kun. J. A. Karalius — JAU NUOMENES AUKLĖJIMAS**, išleido autorius, 52 psl., kaina 25 cent.

**SIC TRANSIT GLORIA MUNDI...**

Namas, kuriame gimė Adolfas Hitleris (Braunau, Austrijoje), paverstas į smukle. Diktatoriaus giminiui išsikėlus gyventi į Linzą dar prieš praėjusį karą, namas buvo nupirktas privataus asmens ir jis buvo mėginęs įrengti jame istorinę išgėrimo vietą. Už tokį "šventvagišką" norą teisėtą savininką naciai pasodino už grotų, o pačiam name turėjo būti įrengta "Hitlerio šventovė". Tuo rūpinosi per karą dingęs Martynas Borman, dešinioji Hitlerio ranka. Dabar teismo sprendimu namas gražintas pirkėjo sumai, kuris ir įvykdė tėvo sumanymą—atidarė jame smukle.

**Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!**



**PATRICIA WATKINS**, 12 metų, yra jauniausia pasaulyje gyvulių dresiruotoja (Atlantic City, N. J.)

**Ponas Toks nori palypėti**

Ponas Toks nuslėpino į tėvų neeilinį susirinkimą laisvo klausytojo teisėmis. Gausios šeimos tėvas, pasilpęs ant trečio laipto dėstė iš peties, kad vaikai ir jų reikalai niekad nebuvo tėvynei taip svarbūs, kaip šiandien.

— Atleisk, — tarė ponas Toks. — Ar galiu palypėti ligi trečio laipto ir aš?

— Gerai nenugirdęs kalbėtojas pasiinformavo tradiciniu "ką" — Palypėti, — pakartojo Toks, ir dar pirštu parodė kur.

— Lipti čia, — nustebo kalbėtojas. Ar nematai, kad čia aš jau užsilpęs?

— Vadinasi, ant laiptų tik tamsta gali stovėti? — paklausė jo Toks.

— Ne, — atsakė kalbėtojas, — bet jei tamsta nori čia užsikarti, bandyk, tik žinok, kad tada ir kalbą, pritaikytą dienos rimčiai, turėsi sakyti.

— Tamstai galvoj atsilėidę ar idėjos kitokios? — širdijosi Toks. — Iš manęs nekoks kal-

bėtojas, o dar esmi ir bevaiškis. — Jei jau esi bevaikis, tai kam nori ant laiptų užsikarti, kur sprendžiamos vaikų problemos ir tiesiamos tautai ateities gairės?

— Tai pasakė, kaip botagu pliaukštelėjo, — juokėsi Toks, — nuo trečio laipto tautai ateitį nutiesi... Tartum laiptai būtų tik suvaikiams stovėti. O ką turėtų daryti bevaikiai, jei jiems tektų tais laiptais praeiti? — klausė paraudęs Toks.

— Paprastas dalykas, — aiškino kalbėtojas, — eimi ir tiek. — Tai kaip praeisi, jei tamsta stovi?

— Pagaliau, jei jau aš kliaudau visą reikalą, — aiškinosi kalbėtojas, — tai galiu nulipti dėl tautos gerovės.

— Ei, o kas kalbą sakys, jei tamsta nulipsi? — teiravosi ponas Toks.

— Aš, aš nežinau..., mikčiojo kalbėtojas.

— Mes visi matom, kad tamsta nežinai,—rėkė perpykęs ponas Toks. — Mes manom taip pat, kad tamsta neturi jokio noro dirbti, o tik trukdai brangų laiką sau ir kitiems. Sudiev! Su tokiais aš nestosiu ant to paties laipto.

**KAIP TU MAN, TAIP AŠ TAU**

Prieš porą metų miręs didysis anglų dramaturgas Bernard Shaw pasiuntė W. Churchillui laiškutį tokio turinio: "Siunčiu du bilietus į mano dramos vaidinimą šį vakarą. Vienas tau, kitas tavo draugui, jei tu bent vieną draugą šioj žemėj dar turi." Churchillis susimetė greit atsakyti: "Tenka apgailėti, kad šį vakarą nei mano draugas nei aš negalime ateiti. Tai padarysime kitą vakarą, jei iš viso atsiras bent vienas, kuris tavo dramą dar norėtų statyti."

**Ivairyenybės**

**PROTINGAS PATARIMAS**

Kai kuriuose Floridos viešbučiuose gaisrininkai iškabino patarimus: "Jei norite rūkyti lovoje, malonėkite pirmiau parašyti testamentą, paskambinti gaisrininkams, kad jie būtų pasiruošę, ir nurodykite viešbučio vadovybei, kur ji turi pasiūsti jūsų likučius."

**ABISINIJOS RITERIAI**

Abisinijos imperatorius Haile Selasie sugalvojo du naujus garbės titulus. Vedusieji, kurie išgyvena 25 metus be jokių šeimyninių barnių, pakeičiami į riterius ir įteikiama ypatingi ordinarai. Išgyvenę 40 metų gauna "didžiojo riterio" titulą. Ligi šiol tokių riterių savo imperijoje terado tik penkias poras, įskaitant ir save.

**SUSTOJO PUSIAUKELY**

Alfredas, vyrukas iš Katanijos miesto, Italijoje, negalėjo atsilaikyti pagundai ir iš paroduotuvės lango nukniaukė porą guminių batų. Užsimovė jis batus čia pat ir patenkintas keliavo, bet už kelių žingsnių policijos buvo sučiuptas. Ligi tardymo padėjo jį į tamsią vietą. Jis ten betupėdamas sumanė sunaikinti vagystės įrodymą. Nerasdamas kitos galimybės, nutarė batus suvalgyti. Vieną batą greit sukirto, bet, kandęs į kitą, pasiūto sotus nuo pirmojo. Taip, nieko nepėšęs, buvo rastas ir kaltas ir nealkanas.

**KĄ TIK PASIRODĖ ANGLIŠKA KNYGELĖ APIE KATALIKŲ BAŽNYČIOS PERSEKIOJIMĄ LIETUVOJE**

**SOVIETS KILL GOD IN LITHUANIA**

PARUOŠĖ T. NARBUTAS

Su spalvuotomis iliustracijomis

Išplatinkit jos kuo daugiausia. Kaina tik 10 c.

Užsakymus siųsti:

**DARBININKAS**  
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

**KAS YRA DIEVAS? KAS YRA ŽMOGUS? KOKIE TURI BŪTI ŽMOGAUS SANTYKIAI SU DIEVU?**

Šiuos klausimus rasi išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio seminarijos profesorių: prel. Dr. F. Bartkaus ir kan. Dr. P. Aleksos naujausiame veikalė

**DIEVAS IR ŽMOGUS**

Didžiulio formato 517 p.

kaina: neįrišta — \$5.00, kietais viršeliais — \$6.50

Užsakymus siųsti:

**DARBININKAS**  
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

**NEDELSDAMAS ĮSIGYK**

žymiai papigintus Tėvų Pranciškonų leidinius:

**LIETUVOS ARCHYVAS**

knyga, vaizduojanti originaliais dokumentais bolševizmo smurtą ir lietuvių kančias. Anksčiau kainavo \$3.00, dabar pardodama už \$1.50.

J. GAILIAUS,

**SUSITIKIMAS**

APYSAKA,

155 p.; anksčiau \$1.50, dabar nupiginta iki \$1.00.

Šią atkarpą su atitinkama suma pasiūsk į **DARBININKAS**

680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y. (ATKARPA)

— Lietuvos Archyvą  
— Susitikimą

Siunčiu \$ \_\_\_\_\_

Pavardė \_\_\_\_\_

Adresas \_\_\_\_\_

**TIESA AR PAVYDAS?**

Anglijoje vienoj senelių prieglaudoj Jane Pegler pasiskelbė švenčianti 102-ji gimtadienį. Geri žmonės iškėlė pokylį su vaisėm. Vaisių metu kita senutė atėjo su dokumentais ir irodė, kad jubiliatė esanti visa 10 metų jaunesnė. Jane taip perpyko, kad vos spėjo parodyti liežuvį ir krito negyva.

**RESORTS**

**FIFTH AVE. HOTEL**

127 BEACH 116th STREET  
ROCKAWAY BEACH, L. I.  
Light, airy rooms with private bath cooking, homelike atmosphere; 200 ft. from ocean. Day, Week, Season.  
Tel. BE 5-9499

**KESWICK — ASTORIA**

207 3rd Ave., Asbury Park, N. J. Block to Ocean. Phone PR 5-1715 Europ. Plan \$18. With delicious meals \$40 up, single.  
Near Churches. Booklet.  
A. D. McTighe, Owner  
Mrs. B. M. Kane, Mgr.

**NORWOOD INN**

AVON-BY-THE-SEA, N. J.  
A Family Favorite at the Shore. Famous for excellent meals. Modified Amer. Plan. Ocean Bathing directly from your room. Reasonable Rates. Near Churches. Free Parking.  
Phone: PR 6-9621  
J. L. PRYOR, Owner

**BUSS. OPPORTUNITY**

**GROCERY STORE**  
Rent \$85 — Lease up to 5 years, \$1200 plus Stock, Storage Room, Fully equipped. —  
509 E. 13 St., N. Y. C.  
RE 2-3435

**SO. BOSTON, MASS.**

**BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME**  
254 W. Broadway  
South Boston, Mass.  
**JOSEPH BARACEVICIUS**  
Laidotuvių Direktorius  
Tel. South Boston 8-2590

**ZALETSKAS**

**FUNERAL HOME**  
564 EAST BROADWAY  
South Boston, Mass.  
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas  
Graboriai ir Balsamuotojai  
Patarnavimas dieną ir naktį.  
Koplyčia šermenims dykai.  
NOTARY PUBLIC  
Tel. SO 8-0815  
South Boston 8-2609

**PARSTUPAS**



Parstupo šaknyš jau buvo žinomas ir vartojamas kaip gyduolė nuo Hipocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumo, nuo sunkių skaudėjimų po krūtine ir skrepelvių; kiti sako Parstupo šaknyš gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo k i e t ū vidurių. Prisiųskite mums \$1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svoro Parstupo šakny. O jeigu norite COD, tai bus \$1.25; į Kanadą irgi yra \$1.25.

**ALEXANDER'S CO.**  
414 Broadway  
South Boston 27, Mass.

**BROOKLYN - NEW YORK**

Tel. EVergreen 7-4335  
**Stephen Aromiskis**  
(ARMAKAUSKAS)  
Graborius - Balsamuotojas  
**MODERNIŠKA KOPLYCIA**  
423 Metropolitan Ave.  
Brooklyn, N. Y.

**J. B. SHALINS-ŠALINSKAS**

Laidotuvių Direktorius  
84-02 JAMAICA AVE.  
(prie Forest Parkway Station)  
Woodhaven, N. Y.  
Sutekiam garbingas laidotuves  
Koplyčios nemokamai visos miesto dalyse; veikia ventiliacija.  
Tel. Virginia 7-4499

Tel. STagg 2-5043

**Matthew P. Ballas**

(BIELIAUSKAS)  
**FUNERAL HOME**  
M. P. BALLAS — Direktorius  
ALB. BALTRONAS-BALTON  
Reikalų Vedėjas  
660 Grand Street  
Brooklyn, N. Y.  
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

**Joseph Garszva**

**GRABORIUS BALSAMUOTOJAS**  
231 Bedford Ave.  
Brooklyn, N. Y.

**JOHN DERUHA, M. D.**

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas  
Apžūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9  
Mokslus baigęs Europoje  
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY  
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349

**TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA**

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).  
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.  
Darbas atliekamas pritrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.  
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

**WINTER GARDEN TAVERN, Inc.**

**Kabaretas**

VYT. BELECKAS, savininkas

**Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.**



1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.  
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Tel. EVergreen 6-5181

**KARL EHMER — PORK STORES**

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:  
69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.  
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.  
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.  
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.  
185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing  
219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.  
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.  
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.  
19 West Post Road White Plains, N. Y.  
MAIN STORE  
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

Buss. tel. Office tel. Namų tel.  
EV. 4-9672 EV. 4-6639 EV. 4-1913

**LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS**

SALĖ IŠNUOMOJAMA  
ŠOKIAMS, VESTUVIŲ POKILIAMS IR TT.

**J. Zakarauskas, Mgr.**

280 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

**Stephen Bredes Jr.**

ADVOKATAS  
37 Sheridan Ave.,  
Brooklyn 8, N. Y.  
Tel. APplegate 7-7083

**SCHOLES BAKING, Inc.**

V. Lukas — Vedėjas  
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.  
Tel. EVergreen 4-8802  
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštyms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogerliais. Išvežiojame į krautuves ir privačius namus.



# DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS  
APJUNGES  
AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIOS  
690 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

## NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininko spaustuvėje remontai jau baigti ir toliau laikraštis vėl eis normaliai.

**Br. Kazimieras Gulbinas, OFM**, pranciškonų spaustuvės rišyklos vedėjas, išvyko dviem savaitėm pasilsėti į Kennebunk Portą, Maine.

**J. Steponaitis** pranciškonų spaustuvės lino tipistas - raidžių rinkėjas, dviejų savaitių atostogas praleidžia besivėsindamas New Yorko apylinkėse.

**Paulius Jurkus**, Darbininko redaktorius, dviem savaitėm išvyko atostogų į Kennebunk Port, Me.

**Akademikai skautai** ir skautės liepos 29 d. susilaukė mielos viešnios ASS pirmininkės vyr. sktn. Dr. M. Budrienės, kuri padarė pranešimą bendroje jaunųjų, senjorų ir filiterių suiegoje, o taip pat pasiinformavo apie akademikų veiklą New Yorko. Sueigoje dalyvavo keturiolika narių.

**Skautų lauzas** šeštadienį, rugp. 7 d., 6 val. New Yorko skautai ir skautės rengia savo lauzelį, į kurį taip pat kviečiami skautų bičiuliai. Laužas įvyks Forest Parke (važiuoti BMT Jamaica Line, išlipti Woodhaven Blvd. stotyje, iš kur tiksliai vieta bus nurodyta).

**Giedrės Tercijonaitės** ir Vytauto Kulpavičiaus jungtuvės įvyko Apreiškimo parapijos bažnyčioje praėjusį šeštadienį, liepos 31 d. Jungtvių apeigas atliko kun. J. Pakalniškis. Vaisės tą pačią dieną buvo Povilanskienės svetainėje, dalyvaujant tėvam, giminėm ir gausiam būriui pažįstamų.

**Lietuvių skautų stovyklai**, kuri įvyks rugpjūčio 28 - rugsėjo 6 dienomis, Mannomet, Mass. (apie 10 mylių nuo Plymouth), vadovaus: A. Banevičius (Boston) - viršininkas; kun. Pakalniškis (New York) - dvasios vadovas; D. Barmutė (Boston) - skautių vadovė; V. Pileika (Hartford) - skautų vadovas; R. Kezys (New York) - skautų vyčių vadovas.

**IŠNUOMĖJAMAS kambarys** su visais patogumais, prieinama kaina. Teirautis telef. UL 8-7821, arba kreiptis nuo 6 val. vak. adresu: 103 So. 4th St., Brooklyn.

**IŠNUOMĖJAMAS 4 kambarių** butas su visais patogumais ir prieinama kaina. Kreiptis: Mr. Jonas Kereminas, 85-84 87 St., Woodhaven 21, L. I., N. Y.

**Kun. Jonas J. Tomalionis**, čia gimęs lietuvis, dirba Pueblo, Colorado, šv. Pranciškaus Ksaverio parapijoje, kur nebūna yra pats vyskupijos general-vikaras. Jis atostogų atvyko pas prel. J. Balkūną ir dvi seseris, kurios gyvena Maspeth; jo tėvai gyvena New Philadelphiaje. Colorade yra labai maža lietuvių. Tame pačiame Pueblo mieste dar darbuojasi žymus maspethietis prel. Juozas Varnaitis. Kun. J. J. Tomalionis papasakoja, kaip jis važiuoja kartais šimtą mylių, kad galėtų lietuviškai pasikalbėti. Jis kalba laisvai ir taisyklingai lietuviškai.

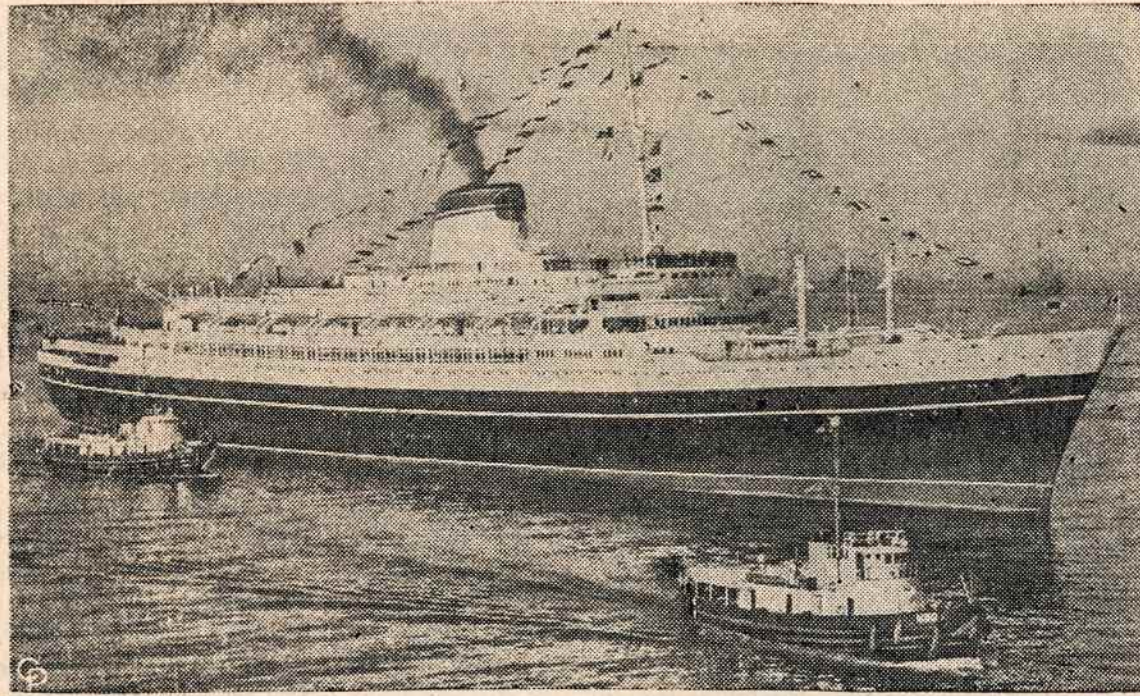
**Regina Gurskytė**, gyvendama Bayonėje ir dirbdama šešias dienas per savaitę Kearny, N. J., vakarais Bayonėje baigė vidurinę mokyklą.

**Maspetho liet. bažnyčios** titulinė šventė, Viešpaties Atsimainymas, švenčiama rugpjūčio 6, penktadienį. Tą dieną pasitaiko ir pirmasis mėnesio penktadienis, todėl tikintieji raginami dar daugiau atsilankyti.

**Mirusio Jono Kielos-John** Kiela reikalai

Žemiau išvardyti advokatai ieško Jono Kielos paveldėtojų. Jis yra atvykęs Amerikon iš Lietuvos, Vadoklių kaimo. Žinoma, kad jis turėjo seserį pavarde Viktorija Klebonas. Jei jūs ką žinote arba esate mirusio Jono Kielos giminaičiai, jūsų pačių naudai esate prašomi kreiptis į mus:

**Sonkin & Glassman, Attorneys** at Law, 16 Spring St., Hastings-on-Hudson, New York.



CRISTOFORO COLOMBO, Italijos moderniausias laivas, 29.100 tonų talpuma ir 26 mazgų, pirmą kartą atplaukęs į New Yorko uostą.



### Konsekrus vyskupą

Bostono arkivyskupo pagelbininku paskirtas prel. Jeremiaš F. Minihan bus konsekruojamas rugsėjo 8 d. švento Kryžiaus katedroje, Bostone, Apeigas atliks Bostono arkivysk. Richard J. Cushing, Worcester vysk. John J. Wright ir Raleigh, North Carolina, vysk. Vincent S. Waters.

**Pakėlė į prelatus** šv. Tėvas per Bostono arkivysk. Richard J. Cushing liepos 29 d. 10 Bostono arkivyskupijos kunigų pakėlė prelatais; aštuoniems iš jų suteiktas Rt. Rev. titulas.

### Pasitarimas koncerto reikalai

Bostono ir apylinkės parapijų lietuviai spalio 3 d. John Hancock salėje rengia didelį koncertą, kurio pelnas skiriamas Bostono arkivyskupo labdaros fondui. Koncerto rengėjai - prel. Pr. Juras, kun. Jonas Zuromskis ir William Gorskia - liepos 30 d. turėjo pasitarimą šv. Petro par. klebonijoje.

## CAMBRIDGE, MASS.

**Liet. Kat. klubo** susirinkime, įvykusiame liepos 18, J. Sakalauskas išrinktas fin. sekretorium, direktoriais - V. Janeliūnas, A. Ambrozaitienė ir B. Jakutis. Kontrolės komisijai sudaro A. Malinauskaitė, P. Lužekas ir V. Janeliūnas. Rugs. 22 nutarta rengti pikniką. Rūpinasi pirm. P. Janiūnas, padedamas komisijos. Organizacijos prašomos tą dieną nedaryti kitų parengimų.

**A. Skyrius** pardavė savo namą P. Nemeikščiui ir išsikėlė gyventi į Brocktoną. Gaila netekus gero parapiečio ir uolaus darbotojos.

**A. Rudaitis** atostogas leidžia pas savo žentą A. Pastelį jo vasarnamy.

**Tėvų pranciškonų** organizuojamoje Lietuvių Dienoje

Kennebunk Porte ruošiasi daug kas iš mūsų dalyvauti. Šiais metais ten vyks Marrijos kongresas nuo rugpjūčio 13 ligi 15 d.

**J. Jakutis** iš Medford, Mass., drauge su C. Cullinane ir R. Casey, savo automobiliu aplankė Chicago, Colorado valstybę ir kitas vietas. Kelionė gerai pasisekė ir sugrįžo patenkinti.

**Parapijos pikniko** fondan po \$5 auokojo B. Pocienė, M. Norbutas, B. Ribokienė, Perėdnai, Radžiukynai, Virbickas, J. Raudeliūnas, P. Kapčienė, Saugavičiai ir vienas nežinomas \$3.

**K. Morkūnienė** mirė ir po gedulingų Mišių buvo palaidota. Karšt. Patr.

Mielam mūsų bendradarbiui P. J. Montvilai ir jo dukrelėm,  
**MAGDALENAI MONTVILIENEI**, mylimajai žmonai ir mamytei mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškia  
Darbininko redakcija

**Lietuvių Radio Draugijos Programos**  
J. P. GINKUS, Direktoriū  
Trečiadieniais 10 P.M. - WWRL 1600 kc. - 5000 W.  
GYVUOJA PER 23 METUS  
Oro tūpomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.  
495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9293  
J. P. GINKUS AD JEZAVITAS  
Direktorius Muzikos Dir.  
BROOKLYN 11, N. Y. J. VALAKAS Pranešimų Dir.

### Genovaitė Volodkevičienė

iš Brooklyno su savo sūneliu kelias savaites svečiavosi pas savo brolių So. Bostone. Anksčiau ji čia gyveno. Jos vyras yra jūrininkas.

### Išvyko prieglaudon

Ilgametis šv. Petro par. zakristijonas Vincentas Gruzinskas liepos 20 d. išvyko į Bostono miesto prieglaudą Long Island saloje.

### Pakrikštyta

Liepos 11 d. šv. Petro bažnyčioje pakrikštytas Henriko ir Stanislovas Travisų sūnus Roberto vardu. Tėvai gyvena 117 Florida St., Dorchester, Mass.

Liepos 18 d. šv. Petro bažnyčioje pakrikštytas Jurgio ir Onos Aukštikalnių sūnus Richardo ir Jurgio vardais. Tėvai gyvena 139 Orton Marotta Way, So. Boston.

### Mirusieji

Liepos 16 d. iš šv. Petro bažnyčios palaidota **Agota Venckienė**, 78 m. amžiaus. Velionė gyveno 187 Bowen St., Nulūdime paliko dukterį ir du sūnus. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Liepos 29 d. iš šv. Petro bažnyčios palaidota **Agota Jovaišienė** 60 m. amžiaus. Velionė gyveno 7 Pacific St. Nulūdime paliko vyrą Kastantą, sūnų dukterį ir podukrą. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

### Sugrįžo iš kariuomenės

Liepos 24 d. iš kariuomenės apmokymo stovyklos sugrįžo kp. kun. Jonas Zuromskis, Jonas Daniėlius, Petras Gediminskas, Robertas Tamulis ir Steponas Rusteika. Visi jie priklausė Massachusetts Yankee divizijai. Stovykloje kiekvienas išbuvo po dvi savaites.

### REIKALINGA VIRĖJA

senesnio amžiaus moteris (40-65 m.) pranciškonu vienuolyne Kennebunk Port, Maine. Prieinama ir panašaus amžiaus vedusių pora. Atlyginimas pagal susitarimą. Kreiptis skubiai šiuo adresu: Franciscan Monastery, Kennebunk Port, Maine.

### Dominican Camp, Staatsburg, N. Y. Special Notice!

REGISTRATION FOR AUGUST NOW IN ORDER.  
For Information Call RH 4-2080 During Day  
ST 3399 After 7 P.M.

### LDS Apskričių, Kuopų ir Narių Dėmesiai

Jau buvo pranešta; kad LDS (Lietuvių Darbininkų Sąjungos) Seimas šiais metais įvyks spalio mėn. 23 ir 24 d. šv. Petro lietuvių parapijoje, So. Boston, Mass.

Kviečiame LDS apskričius ir kuopas išrinkti atstovus ir pagaminti pasiūlymus organizacijos gerovei.

LDS apskričiai gali išrinkti po du atstovus. Kiekviena kuopa gali išrinkti ir įgalioti po vieną atstovą. Kuopos, kurios turi daugiau kaip 10 narių, gali išrinkti po vieną atstovą nuo kiekvienų 10 narių. Atstovai privalo gauti įgaliotimus su apskričių ir kuopų valdybų: dvasios vado, pirmininko ir raštininko parašais. Centro valdybos ir garbės nariai gali dalyvauti seime be įgaliotimų.

Pilnateisiais organizacijos nariai yra Garbės nariai, moką mokesnius nariai arba vienas iš mokačio mokesnius nario šeimos narys. Tačiau šeimos nariai turi būti įsirašę į LDS organizaciją.

### LDS Seimų nutarimai

Nariai moka kas met 50 centų į LDS Centrą ir 50 centų kuopai. Tik Garbės nariai gali ir nemokėdami mokesnių naudotis visomis LDS organizacijos privilegijomis ir teisėmis. Nariai, neįmokėję 50 centų Centrui per 3 mėnesius, suspaudojami; neįmokėję per 6 mėnesius lieka išbraukti iš organizacijos. Tačiau, nariai be darbiai ar ligoniai, neturį iš ko užsimokėti, kuopos valdybai palūdičius, gali būti atleisti nuo mokesnių.

Nauja LDS konstitucija baigiama spausdinti. Kaip tik bus atspausdinta, ją išsiuntinėsim nariams nemokamai.

Knyga, parašyta kun. dr. K. Širvaičio, "Žodis darbininkui" taip pat jau spaudoje. Tikimės ją prieš Seimą išsiuntinėti nariams nemokamai.

Prašome kuopų valdybų tuojau sušaukti susirinkimus, išrinkti atstovus ir užsimokėjęs narių sąrašus prisiųsti LDS Centrui, 50 Cottage St., Norwood, Mass.

### LDS Centro Valdybos

Dvasios Vadas  
Kun. Pr. A. Virmauskas  
Pirm. Vincas J. Kudirka

### Užsisakykite Darbininką 1954 m.

**WAITKUS FUNERAL HOME**  
197 Webster Avenue  
Cambridge, Mass.  
**PRANAS WAITKUS**  
Laidotuvių direktorius ir  
balsamuotojas  
NOTARY PUBLIC  
Patarnavimas diena ir naktį  
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.  
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Skautų vyty **VYTAUTA KULPAVIČIŲ** ir vyr. skautę **GIEDRĖ TERCIJONAITĖ** ir vyr. skautę **AGNĖ KUNDROTAITE** ir **ALGI REVENTA**,

sukūrusius jaukias skautiškas šeimas, daug tyro džiaugsmo ir šeimyniškos laimės linki

New Yorko skautės ir skautai

Klauskite  
**LIETUVOS ATSIMINIMU**  
radijo valandas  
Šeštadieniais 4:30-5:30 val.p.p.  
Stotis WEVD  
1330 kil. 97.9 MEG. (FM)  
Direktoriū  
**Jokūbas J. S. T. U. K. A. S.**  
1264 WHITE str. HILLSIDE, N.J.  
WAverly 6-3325

ŠIAIS METAIS **PASKUTINIS**  
**"DARBININKO" PIKNIKAS**  
LIETUVIŲ LAISVĖS PARKE, LINDEN, N. J.  
įvyks rugsėjo - September 5.  
Brooklyniečių patogumui autobusas eis nuo Apreiškimo parapijos bažnyčios.